

**בית המשפט המוהמי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527 -
"יש דין" - ארגון מתנדבים לזכויות אדם ואח' נ' המנהל האזרחי איו"ש ואח'

1. "יש דין" – ארגון מתנדבים לזכויות אדם
2. עמק שווה' ארכיאולוגיה בצל הסכום (חל'א')
ע"י ב"כ עוזד ישנידור ואח'

העוטרים:

- גגד -

1. המנהל האזרחי איו"ש
2. קטן מטה ארכיאולוגיה במנהל האזרחי איו"ש
באמצעות רקליטות מהו ירושלים (אזרחי)
ע"י ב"כ עוזד אחוה ברמן

המשיבים:

פסק דין

1. העתירה שבכותרת – עניינה מייד שمبرושים העוטרים לקבל מן המשיבים. בעיקרו, מדובר במידע הנוגע לחפירות ארכיאולוגיה בשטחי יהוד ושוורון ("היאורי"). העוטרים – "יש דין" – ארגון מתנדבים לזכויות אדם" ו"עמק שווה" – ארכיאולוגיה בצל הסכום" – פנו למנהל האזרחי באזורי יהוד ושוורון (המשיב 1) בבקשת לקבלת מידע. המידע שהתבקש היה נחלים וצווים המעידים את נושא העתיקות באזורי וכן פרוטוקולים של ועדת המשנה לארכיאולוגיה. מייד נוסף שהתבקש נגע לאתרים ארכיאולוגיים באזורי. בכלל זה – מידע קונקרטי לגבי אתרים מסוימים; מידע בדבר מקום האחסון של מוצגים שהתגלו בחפירות באזורי; רישימת החשאלות של מוצגים שהתגלו באזורי; הסקמים שנחתמו עם גורמים שונים להפעלת אתרים ארכיאולוגיים באזורי; וכן מידע על תיקי החפירה של האתרים הספרטניים – "תל שליח" ו"תל בתיר". משלא התקבלה תושבה לבקשת המידע – הוגשה העתירה לבית משפט זה.

על הסדר שבדין בעניין ארכיאולוגיה

2. בטרםادرש לעתירה לגופה, יש מקום לעמוד בקצרה על ההסדר שבדין החל על נושא הארכיאולוגיה באזורי. זאת לשם הבנת חלק מן המחלוקת שיובאו בהמשך.
3. בהתאם לסעיף 2 למנשר בדבר סדרי שלטון ומשפט (אזור הגדה המערבית) (מיס' 2), תשכ"ז-1967, הדין החל באזורי הוא הדין שהיה בתוקף טרם יום 7.6.1967 – קרי, דין

**בית המשפט המוהם בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

הירדי – כפוף למנשרים של המפקד הצבאי בגדה (ראו לדמי בג"ץ 5324/10 מלכה נ' המינהל האזרחי ביהודה ושומרון, בפס' 12 לפסק דין של כב' השופט ע' פוגלמן 51 (28.12.2011)). בהתאם לכך, חל באזור חוק העתיקות הירדי – חוק העתיקות, מס' 51 לשנת 1966 – כפי שתוקן מעט על ידי תחיקת הביתוחן (ראו בג"ץ 283/69 רoidי נ' בית המשפט הצבאי נפת חברון, פ"ד (2) 419, 421 (1970)). נוסחו הנוכחי של חוק העתיקות הוא כפי תוקנו במסגרת צו בדבר חוק העתיקות (יהודה והשומרון) (מס' 1166/1), תשמ"י-1986, קובץ מנשרים 75. כמו כן, מכוח סמכותו בהתאם לחוק העתיקות התקן ראש המינהל האזרחי את תקנות העתיקות (יהודה ושומרון), התשנ"א-1990. הסדרים אלה מוחווים את המסגרת החוקית העיקרית בנושא העתיקות באזור.

.4. יש להזכיר עוד, שרובה דין נוסף שכול ורלבנטி לנדו, הוא הדין הבינלאומי ונוכח משטר "התפיסה הלחומתית" החל באזור. ואולם בעתירה זו לא ביסס מי מהצדדים את טענותיו בכתב הטענות בעניין מסירת המידע – שזו שאלה שבחולוקת – על הדין הבינלאומי החל באזור וממילא לא אביע בנדו כל עמדה ומשמעות זה אינו דורש הכרעה.

.5. אם נשוב לדין ה" מקומי", הרי שבמסגרת חוק העתיקות, וכן במסגרת צו 1166, ניתן סמכויות רבות ל"מנונה", הוא המשיב 2 – קצין מטה לענייני ארכיאולוגיה במטה האזרחי (ראו סעיף 1 לחוק העתיקות וסעיפים 1 ו-16 לצו 1166). בין היתר, המשיב 2 הוא הגורם המוסמך לתת רישיונות הנדרשים לשט' ביצוע חפירות ארכיאולוגיות (סעיפים 19-20 לחוק העתיקות). בנוסף למשיב 2 בייל דבר חשוב או הקשור לעתיקות, לרבות בקשרות מייעצת, שתפקידה ליעץ למשיב 2 בדבר חשיבות או קשרו לעתיקות, לרבות בעניינים לרישונות חפירה (סעיף 6 לחוק העתיקות). בחוק העתיקות ותקנות העתיקות קבועים הסדרים השונים בעניין עתיקות בכלל וביצוע חפירות ארכיאולוגיות בפרט, לרבות הוראות בדבר תנאי הרישונות וחובותיהם של בעלי הרישונות. הסדרים אלו יפורטו בהמשך, ככל שהם רלוונטיים לעניינו.

.6. עוד יש מקום להציג בקרה את הדין הישראלי בנושא. זאת מכיוון שבמסגרת העתירה, כפי שיפורט בהמשך, עלו טענות שונות בדבר חיחס בין הצדדים (וכן בשל תחולתה כללית של עקרונות המשפט המנהלי הישראלי על המפקד הצבאי באזור – וראו למשל בג"ץ

**בית המשפט המוחשי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527
יש דין - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

7437/11 נצאר נ' המפקד הצבאי (10.2.2013 בPsi 5 והאסמכתאות שם). בזמנה לנוהג באזור, גם בישראל קיים משטר לפיו יש צורך ברישוי לשם ביצוע חפירות ארכיאולוגיות. משטר רישיון זה מוסדר בחוק העתיקות, תשlich-1978, והתקנות שהותקנו מכוחו, וכן בחוק רשות העתיקות, תשמ"ט-1989. בהתאם לחוקים אלה, הגורם המאסדר בישראל של נושא העתיקות הוא רשות העתיקות, אשר הוצאה לשם מילוי תפקידיה גם נHALים שונים. נHALים אלו משמשים בסיס לחלק מסווניהם של העותרים. המש��בים מצד שני בקשר לנHAL רשות העתיקות, שאלו אינם HALים באזור באופן ישיר, תוך שהציבור שהם פעילים עקרוניים בהתאם להHALים אלה תוך התאמת הנובעות מכך שמדובר באזור (פרוטוקול הדיון מיום 25.5.2015, עמ' 7 שי 18-22).

7. לאחר שעמדנו בקצחה על המסגרת החוקית המסדירה את תחום הארכיאולוגיה, ניתן לשוב לעתירה שלפני.

מהלך הדיון בעתירה

8. כאמור, העתירה מבקשת סעדים של מסירת מידע בעניין חפירות ארכיאולוגיה באזור. מהלך הדיון בעתירה זו יהיה מורכב – ו בשל כך ממושך יחסית – והוא כולל מספר כתבי טענות ודיוונים, במטרה לנחות ולצמצם את ירידת המחלוקת ולהיעיל את בירור העתירה – שחבקה מלכתחילה פרטני מידע מבוקשים רבים. מבלי פירוט נוסף בשלב זה, נציין רק שלאחר הגשת העתירה הוגשה תגובה מקדמית לעתירה המקורית, תוך שנמסר חלק לא מבוטל מהמידע שהتابקש. בהמשך לכך הוגש עתירה מתוקנת והתקיים בה דיון מוקדם. בדיון המוקדם הוסכם לחüber מידע נוסף ונוסף והמחליקות בין הצדדים הוצטמו לרובות הסכמתם ביב' העותרים עוייד יש שנידור, לצמצם את המידע שהتابקש ביחס לאתרים הארכיאולוגיים – לרשותה מצומצמת וספציפית של אתרים. בעקבות זאת גם הוגש עתירה מתוקנת בשנית. לעתירה מתוקנת בשנית זו, הוגש כתוב תשובה, באמצעות עוייד אחווה ברמן, והתקיים בה דיון. בהמשך – הוגש גם כתוב תשובה משלים ואף התקיים דיון נוסף (ובכל זה דיון במעמד צד אחד). בעקבותיו הוגש גם טיעון משלים. כמו כן, בהמשך להחלטתי המפורטת מיום 3.5.2016 נעתה פניה לצדים שלישים. בעקבות זאת הוגש לבית המשפט עדויות של צדים שלישים באמצעות את כוח המש��בים.

**בית המשפט המוהל בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

9. לאחר שחלק מן המחלוקת בא כאמור על פתרונו ; ולאחר שהעטירה המוטקנת בשנית הביאה גם היא לצמצום ותייחסו נסף של יריית המחלוקת – הסכימו ב"כ הצדדים בדיון האחרון שהתקיים בבית משפט זה (7.3.2016) על רשותה הנושאים שנטרו להכרעה כפי שסוכמו במסמך שהוגש מטעם ב"כ העותרים (עת/3). רשותה זו צמצמה אף היא במהלך הדיון. פסק דין זה עוסק רק בנושאים שנטרו עדין להכרעה בעקבות צמצום ותייחסו זה כפי שנעשה בידי ב"כ הצדדים.

המחליקת בעניין הדין החל בסוגיות חופש המידע והערה לעניינו הסמכות העניינית

10. קודם שנבוא לדין והכרעה בשאלות השניות שנטרו במחלוקת, יש לציין שבמישור העיקרי נחלקו הצדדים בתשובה לשאלת מהו דין החל על בירור הבקשה לקבלת מידע ועל ההכרעה בעתיקות נגד החלטת המשיבים בעניין זה (זאת בנפרד מהדין החל על חפירות ארכיאולוגיות באזורי – שעלו עמדנו בקצרה לעיל).

11. גדר המחלוקת בעניין זה היה סביב התשובה לשאלת אם חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998, חל על הנדון על כל המשמע מכך. בעניין זה טענת העותרים הייתה שהיות שהמשיבים הם רשות ישראלית, הרי שהם כפופה לחוק חופש המידע, והם גם מציגים את פעולתם כנכשית מכוח חוק זה (עת/1 וכן עת/2). لكن זהה המספרת הנורמטטיבית להכרעה בנדון. לשיטם, העובדה שמדובר בפעולות שנעשות באזורי יכולת הילקה בחשבון במסגרת הסייגים הקבועים בחוק חופש המידע. לעומת זאת, עדמת המשיבים בעניין זה של תחולת החוק הייתה, שחוק חופש המידע אינו חל במישרין על המשיבים היות שלא מדובר בחוק שיש לו תחולת חוץ-טריטוריאלית. המשיבים פועלים מכוח תחיקת הביטחון. עם זאת המשיבים הסכימו שפעולתם נעשית לפי העקרונות הכלליים של המשפט המנהלי. עמדתם היא שעקרונות אלה עומדים בקנה אחד עם הוראות חוק חופש המידע אך תוך שיש לתת במסגרתם משקל למאפיינים המזוהים של האזור.

12. מחלוקת זו שבין הצדדים לעניין דין החל, אינה מצריכה הכרעה בנסיבות המקרה שלפני. במישור המעשי, קו הגבול בין שתי העמדות שנטענו אינו כה חד משמעי, זאת במיוחד נוכח הסכמת המשיבים לתחולת עקרונות חוק חופש המידע – מזה ; והסכמת

בית המשפט המHIGHI BIYEROSHLOM B'SHETOTO CBIYAT-MASHPAT LEUNIVINIM MANHALIM
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרגול

עת"מ 14-07-37527

"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

העותרים לאפשרות לשקל שיקולים מיוחדים הנובעים מפעלת המשיבים באזור במסגרת חסיגים לחוק – מזה. כך או אחרת, ומבייל צורך בהכרעה בנדון, הרי שבמכלול הסוגיות הדורשות הכרעה במרקחה זה, לא מצאתי שיש בהכרעה במחלוקת בעניין הדיון החל כדי לשנות את התוצאה לכך או לאן. וממילא אין מקום להכריע במחלוקת זו לעניין הדיון החל במסגרת פסק דין זה (ראו והשו: עת"מ (י-ס) 32725-05-12 **רוגבים ע"ר נ' ראש המינהל האזרחי, בPsi 12 (27.6.2013)**). אצין עוד, גם בהקשר זה, שהצדדים לא טענו לפני בית משפט זה טענות לעניין הדיון הבינלאומי החל בהתייחס באופן ישיר לבקשות למידע מזה, ולסמכות המשיבים מזה. ממילא גם הדיון שלහן יהא לפי גדרי המחלוקת והטעון של הצדדים בנדון מבלי הכרעה או נקיית עדודה בסוגיה אחרתו.

13. לבסוף, יש גם להעיר, קודם שעבור כאמור לדין והכרעה בשאלות השינויות במחלוקת, שכבר בשלב מוקדם בהליכים בתיק זה, הודיעה בתוכו המשיבים עוייד אחותה ברמן, שהמשיבים אינם טוענים לחוסר סמכות עניינית של בית משפט זה בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים לדון בעיתרת חופש מידע מעין זו ונגד משיבים אלה (עמ' 25 שי-9-10 לפרטוקול). במצב דברים זה, ובאי טענה בנדון גם מטעם העותרים, אף בבית משפט זה לא יזקק לשאלת הסמכות העניינית שהיתה מוסכמת למעשה על הצדדים (ראו עוד פרשת **רוגבים שלעיל בPsi 11**, והאסמכותאות שם).

הסוגיות הדורשות הכרעה

14. אחר הדברים האלה, ועל מנת להקל על הקורא, ובמיוחד נוכח כל דברי המבוא שלעיל, נציג עת בקצרה את הסוגיות שנותרו להכרעה בעיתירה זו. בהמשך נعبر לדון בכל אחת ואחת מהסוגיות לפי הסדר – וביתר פירוט:

א. **זיהות החופרים**: במהלך הדיונים בעיתירה, וכחלק מצמצום המחלוקת, הועברו לעותרים פרוטוקולים של דיוני הוועדה המיעצת שהוקמה לפי חוק העתיקות החל משנת 2006. עם זאת נמחקו מן הפרוטוקולים שמות החופרים. העותרים **מבקשים מבית המשפטחייב את המשיבים לחושף את שמות החופרים שביצעו את החפירות**. מידע זה על זיהות החופרים התבקש לא רק במסגרת הפרוטוקולים

**בית המשפט המוחשי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מותנדבים לזכויות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

אלא גם במסגרת בקשה מידע על פרטי החפירות הספציפיות ועל הבקשות לקבלת רישיונות החפירה. המש��בים התנגדו לבקשת זו עקב האפשרות לפגיעה בחפורים בשל החשש מחרם אקדמי עליהם בגלל מעורבותם בחפירות ארכיאולוגיות באזור; וכן בגל חש לפגעה בפרטיותם של החופרים. עד נטען שפרסום מידע זה עשוי לפגוע בהמשך המחקר הארכיאולוגי באזור.

ב. מקום אחסון המוצגים הארכיאולוגיים: העותרים מבקשים מבית המשפט לחייב

את המש��בים למסור להם מידע בדבר **מקום האחסון של הממצאים הארכיאולוגיים שמקורם באזור** (המידע שמתבקש הוא תשובה לגבי מיקום המוחסנים וכן היקף וסוג המוצגים המאוחסנים בכל מקום). המשﬁבים מסרבים למסור מידע זה בשל חשש קונקרטי מפני גניבת הממצאים שעה שיודע מקום אחסונם; וכן בשל נימוק מדיני שעיקרו המשא-ו-mutן עם הפליטנים והסכים הבניינים הישראלי-פלסטיני, תוך טענה שמסורת המידע לעניין מקום אחסונם הממצאים עלולה לפגוע בהיבטי יחסית חוץ של המדינה.

ג. רישימת החשאלות של מוצגים ארכיאולוגיים: העותרים מבקשים מבית המשפט

לחייב את המשﬁבים למסור להם את **רישימת כל הממצאים הארכיאולוגיים שהושאלו לצדדים שלישיים**. המשﬁבים טוענו מנגד שאין רישימה מוסדרת שכזו ולצורך הכנת הרשימה יש צורך בעבוד מידע שאין מקום לחיבבו. גם בהקשר זה נטען בנוסוף (ולחלופין) שאין למסור את הרשימה בשל החשש לפגיעה ביחסי חוץ של המדינה.

ד. תיקי החפירה ב"יתל בתיר" וב"יתל שילה": העותרים מבקשים מבית המשפט

לחייב את המשﬁבים לאפשר עיון בתיק החפירה המלא של אתרים אלה ותוך שהם מבקשים את המידע האמור לא רק בשל העניין באתרים אלה דווקא, אלא כ"מקרה מבחן" לעיון בתיקי חפירה באזור בכלל. העותרים מבקשים עניין זה שבית המשפט יקוביל את הכללים החלים לנוכח נחלי רשות העתיקות בישראל. המשﬁבים מותנגדים למסירת המידע. הטענה העיקרית בעניין זה היא שלפי נחלי רשות העתיקות עצם אין זכות עיון בחפירות הספציפיות המבוקשות. זאת בשל "אמברגו" (מניעת עיון) החל על העיון לפי הנלים אלה לפחות 10 שנים מן החפירה الأخيرة. מועד זה טרם הגיע בשתי החפירות שהעיבו בתיקי החפירה שלham התבקש. لكن מדובר בבקשת מבית המשפט להכריע בעניין שאינו דורש בשלב זה

**בית המשפט המHIGHI BIYEROSHLOM B'SHETOTO CBIYAT-MASHPAT LEUNIVINIM MANHALIM
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

הכרעה – ואין להיעתר לה.

ה. **מידע בדבר חפירות קונקרטיות:** העותרים מבקשים מבית המשפט לחייב את המשיבים למסור להם מספר פרט依 מידע בוגוע למספר חפירות קונקרטיות, בהן גם חפירות הנרכות באתר "פצאל" – שלא על ידי המשיבים. בכלל זה הפרטים הבאים: **פרטי האתר; זיהות הגורמים המבצעים את החפירה; זהות הגורמים הממנים את החפירה; תקופת החפירה; השלב שבו נמצאת החפירה וועוד.** לאחר שחלק מהميدע המבוקש נמסר במהלך העתירה למפורט לעיל, נוארו הצדדים חולקים לגבי פרטי המידע הבאים בלבד בקשר לחפירות הנכללות ברשימה המצורמת של האותרים: **המועד המשוער לסיום החפירות; החלקים באתר שבהם הסתיימה החפירה; וכן השימוש שנעשה בתחום שבhit הסתיימה החפירה.** עדמת המשיבים בעניין זה היא כי אין מקום למסור מידע זה להיות שמדובר במידע מڪזעיב על ערך לחופר. מקומו של המידע המבוקש בפרסומים אקדמיים מטעם החופר. עוד נטען במישור הקונקרטי ובהתיחס לאותרים מסוימים, שהميدע לא נמצא אצל המשיבים וניתן לקבלו על ידי פניה לגורמים שלישיים או לפרסומים בדבר תוכנות החפירות. לגבי אתר "פצאל", בשונה מהאתרים האחרים, לא נמסרו גם פרטיים אחרים, נוסף לאלו המפורטים לעיל, וזאת בשל התנודות החופר למסירת מידע כאמור.

דין והכרעה

15. לאחר עיון מכלול החומר שהוגש ושמיעת טענות באי כוח הצדדים, מסקנתנו היה שדין רובה של העתירה להידחות. כלומר:

(א) אין לחייב את המשיבים למסור את זהות החופרים.

(ב) אין לחייב את המשיבים למסור את מקום האחסון של המוצגים הארכיאולוגיים.

(ג) אין לחייב את המשיבים למסור את רשימות החשאלות של המוצגים הארכיאולוגיים.

**בית המשפט המHIGH בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

(ד) אין לחייב את המשיבים לאפשר עיון בתיקי החפירה המלאים של החפירות "תל בתיר" ו"תל שילה", ולא מצאתי גם מקום לחייב את המשיבים למסור לעותרים מידע בעניין מועד משוער של סיום החפירות.

(ה) עם זאת, מצאתי מקום לקבל את העתירה בחלוקת בקשר למידע שהתקבש בדבר רשותתatri החפירות, בכל הקשור למידע בדבר החלקים שבהם הסטיימו החפירות ולשימוש המתוכנן בחALKIM אלו, וכן בקשר לבקשת מידע על החפירות שבוצעו באתר "פצאל" בידי גורמים חיצוניים, דומה לזה שנמסר לגבי יתר החפירות (למעט זהות החופר).

16. נפנה עתה להכרעות הפרטניות בכל אחת מן הסוגיות ונימוקי ההכרעה, ולפי סדר הדברים שלעיל.

מחלקה ראשונה: זהות החופרים

17. פריט מידע מרכזי שביקשו העותרים, ושביבו נסבו במידה רבה הדיונים והטענות שבעתירה זו על תיקונית, עניינו כאמור זהות החופרים שקיבלו רישיונות חפירה באזורי העותרים ביקשו שמידע זה שלא נמסר להם – יימסר. הם טענו שיש למסור מידע זה חלק מהזכות למידע וכי דרישת פיקוח על עבודות הרשות המנהלית. במיוחד, כך נטען, יש מקום למסירת מידע זה מקום שבו מדובר ברישוי לחפירת עתיקות שהן משאב מוגבל בעל חשיבות ציבורית גדולה; מכך נדר רוגיש בעל ממשמעות היסטוריות דתיותopolityiot שלא ניתן לשחרורו. העותרים גם הדגישו, שמדובר ברישוי שהמדינה נתנת. בסיטוב אלו, הוסיפו העותרים וטענו, שבדומה להלכה בנוגע לחתימות חוזית עם המדינה, לא ניתן לראות במידע על זהות החופר כמידע שיש בו משום פגיעה בפרטיות של החופר. המדבר במידע ציבורי ולא במידע הנוגע לחיים הפרטניים. הם גם טענו שמטרת החפירות היא מטרת מחקרית שבסיומה פרסום הממצאים. מדובר לכן בעניין אקדמי מובהק שאין מקום למלכתחילה לקיים בו מצד של אי חשיפת שם החופר. ממילא יש לראות בעצם בקשה הרישוי והפעלה על פיו כחסכמה של החופרים לויתר על זכותם לפרטיות. עוד נטען, שביטוי לכל האמור לעיל מצוי בנסיבות בעניין חפירות במדינת

**בית המשפט המוחשי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527

"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

ישראל ובנהלי רשות העתיקות שלפיהם מידע מעין זה על זותות החופרים – מפורסם – ובאופן יזום ושוטף. מעבר לכל זאת נתען גם שלגביו חלק מארגוני החפירות, ניתן לאטור בקלות את זותות החופרים באמצעות חיפוש פשוט במרשתת.

18. המשיבים טענו כאמור שאין מקום לחייב אותם לחשוף את זותות החופרים. בעניין זה, וקודם שנביא את טעמי המשיבים לגופם, יש לציין שנעשה במהלך הדינום בעתריה, פניה לחופרים עצם מידי המשיבים. חלק מהחופרים נתנו את הסכמתם למסירת המידע והוא נמסר לעותרים. פניה נוספת לחופרים שלא נתנו את הסכמתם המפורשת, נעשתה בעקבות החלטת בית המשפט הנזכרת לעיל מיום 3.5.2016. בעקבות החלטה זו התקבלו הסכמות נוספות של מספר חופרים וגם זותות נמסרה לעותרים. עדות המשיבים וסירובם למסור מידע נוסף, מתייחסים אפוא לקבוצת החופרים שシリבו למשירות זותות לעותרים או שלא השיבו לפניות המשיבים או שלא הגיעו להחלטת בית המשפט הנזכרת.

19. המשיבים טענו בהמשך לכך, ובהתיחס לקבוצה זו של חופרים שלא נתנה את הסכמתה המפורשת, שבלא הסכמה פוזיטיבית של החופרים אין מקום בניסיבות המקרה לחייב את המשיבים במסירת המידע. בהקשר זה נתען תחילה, כאמור, לפגיעה בפרטיות. עצם העובדה שמדובר בראשות הציבורות נונטנת, אין בה כדי לעקוף את ממד הפגיעה בפרטיות ואין ללמידה מכך הסכמה של החופר למסירת המידע. בנוסף, טענו המשיבים, שקיים חשש ממשמעותי לעתידם האקדמי של החופרים שמתנגדים למסירת זותות. הנושא כולו מצוי בחלוקת בזירה הבינלאומית ומופיע לחץ על חוקרים שונים על דרך של חרם אקדמי. יש לתת משקל לחשש מפני פעולות חרם נגד חופרים, המבקשים מטעם זה שלא למסור את פרטי זותותם. מעבר לכך, חשיפת זותות החופרים שלא בהסכמה עלולה גם לפגוע ביכולת המשיבים עצם לקדם את המחקר הארכיאולוגי באזורי.

20. כאמור, הובאו לפני בית המשפט עמדות חופרים שהתנגדו למסירת המידע, זאת הן במהלך הדיון שהתקיים במעמד צד אחד (בימים 7.3.2016, תוך רישום פרוטוקול נפרד) והן בתגובה שהוגשו מידי הצדדים שלישיים בהמשך להחלטת בית המשפט שאפשרה להם לעשות כן (ימים 3.5.2016). בתגובה אלה נתען מפי הצדדים השלישייםシリבו למסור

**בית המשפט המוחשי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527
יש דין - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

את זהותם לעותרים, שמשמעות הזהות עלולה להביא לפגיעה אקדמית משמעותית בהם. כך הדבר אפילו אם חלק מהמידע – ניתן להשיגו באופן לא رسمي. כך, שכן עצם מסירת המידע בידי המדינה טומנת, לפי הטענה, חשש לפגיעה כאמור כעומדת בפני עצמה.

21. כאמור לעיל, לאחר שקידת כל השיקולים הנוגעים בדבר והטענות שבאו לפני בית המשפט, מסקנתי היא שאין מקום לחייב את המשיבים למסור את המידע שנותר בחלוקת בעניין זה (לאחר מסירות זהות החופרים שהסבירו לכך). ככלומר אין לחייב את המשיבים למסור את זהותם של החופרים שלא הסכימו לכך במפורש. אסביר:

החשש לפגיעה בחופרים בשל "חרם אקדמי"

22. אכן, מקובלת עליי עדמת המשיבים שלפיה מתקיים בנסיבות העניין הסיג שבסעיף 9(ב)(ט) לחוק חופש המידע (בין בתחולת ישירה של החוק ובין עקרון כללי). סעיף זה קובע שרשויות ציבוריות אינה חייבת למסור "מידע הנוגע לעניינים מסחריים או מקצועיים הקשורים לעסקיו של אדם, שגילו עלול לגרום פגעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי". סיג זה קובע אם כן, שני תנאים: (1) שהמידע יהיה בדבר עניינים מסחריים או מקצועיים הקשורים לעסקיו של אדם; (2) חשש לפגעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי של אדם בגיןו המידע.

23. בעניינו אין מחלוקת שהמידע שעוניינו חפירות שביצעו הצדדים הצדדים באזורה, נכון, בוגר התנאי הראשון, של מידע הקשור לעניינו המקצועיים של אדם. עם זאת, הצדדים חלוקים לגבי התקיימות התנאי השני, של חשש לפגעה ממשית באינטרס כלכלי או מקצועי, והכל סביר טענת המשיבים וכן החופרים שהגידו, בדבר החשש מ"חרם" אקדמי וכפועל יוצא מכך, החשש מפגיעה ממשית באינטרס כלכלי או מקצועי.

24. ממכלול החומר שבא לעוני, ובכלל זה עדמות החופרים עצמם שהגידו כאמור – אם באמצעות המשיבים (התוגבות שהובאו בדיון במעמד צד אחד) ואם בתגובה להחלטת בית המשפט (שנמסרה גם היא לתיק בית המשפט באמצעות המשיבים) – עולה חשש ברור

**בית המשפט המוחשי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

ואמתי לפגיעה ממשית באינטראס מקוצע (ואף כלכלי) של החופרים שביקשו שלא למסור את זהותם לעותרים. משמעות עניין זה הובירה גם בנתונים ובמיידע שנמסרו לבית המשפט בדיון במעמד צד אחד מטעם נציגי משרד החוץ. שלא לעומת העותרים, לא מדובר בעניין תאורייתי שלא הוכח בו בסיס מספק. החוש הוא חשש אמיתי והוא מתיחס לפגיעה אמיתית ומשמעותית. ומעבר לעמדת המשיבים עצם ונציגי משרד החוץ, החופרים עצם תיארו את המשמעות הקשות של תופעת החרם האקדמי וההשלכה שלה על יכולתם להתקדם בעולם האקדמי, לרבות פגעה אפשרית בגין הפרסום בכתב עת מוביילים בעולם, בשיתופי פעולה מקצועיים עם עמיתים מחו"ל ובקבלה למוסדות אקדמיים בחו"ל. פגעה שכזו היא בלבית העיסוק האקדמי ובמנוייטן המקוצע הנגור מכך. לא מדובר בעניין של מה בכך אלא בפגיעה ממשית כאמור.

25. המשקנה שלפיה חל בנדון סעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע (במשמעותו המקורי או בעיקרונו המקורי), אינה סוף הדרך העיוני בהתייחס להכרעה בבקשת העותרים. זאת, שכן לפי הדין יש לעבור ולבחון את האיזון בין השיקול של הגנה על הצדדים השילישים בין האינטראסים התומכים במשלוח המידע (עמ"מ 10845/06 **שידורי קשת בע"מ נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו**, בפסק דין 68 לפסק דין של כב' השופט י' דנציגר (11.11.2008)). אל מול הפגיעה הנטענת בחופרים שלא הסכימו למסור את זהותם לעותרים, קיימות הזכות לחופש מידע ורחיצונלים הכלליים שבסוד זכות זו והפסיקת העלתה על נס את חשיבותה. נזכיר בהקשר זה את היות הזכות למידע תנאי למימוש חופש הביטוי; כי הזכות למידע משתמשת ככלילי ביקורת על פעולות השלטון; שחשיפת המידע והגברת השיקיפות של רשותות השלטון מגבירה את אמון הציבור ברשות; וכן את התפיסה שהרשות היא נאמן הציבור ועל כן היא מחויק במידע באנמנות עבר הציבור (ראו לדוו' עמ"מ 2820/13 **רוזנברג נ' מדינת ישראל – רשות המיסים**, בפסק דין 9 לפסק דין של כב' השופט אי' שחם (11.6.2014); עמ"מ 11120/08 **התגועה לחופש המידע נ' מדינת ישראל – רשות ההגבלים עסקיים**, בפסק דין 7 לפסק דין של כב' השופט ע' ארבל (17.11.2010)).

במשמעותו המקורי, ולפי הדין, נדרשת הרשות המנהלית (המשיבים במקורה זה, ובהמשך לכך גם בבית המשפט לפי סעיף 17(ה) לחוק) לשקל, בין היתר, את השיקולים הבאים: העניין הציבורי במידע; האינטרס הציבורי בחשיפת פעולות הרשות לפני הציבור; העניין האישי של מבקש המידע; זכות הציבור לדעת; האם המידע גולח לגורמים אחרים; קיומם של מנוגני פיקוח על הרשות המנהלית; מידת הפגיעה באינטראס המונע של הצד השלישי; ומידת הפגיעה מצד השלישי (עניין **שידורי קשת**, בפסק' 82-76).

**בית המשפט המוהי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכויות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

26. במקרה דן, קיימים שיקולים התומכים בחשיפת המידע: **ראשית**, חשיפת המידע ככל לביקורת על פעולות הרשות. מתן רישיונות חפירה הוא חלק מתקדים של המש��בים וסמכותם על פי דין (על כך לא הייתה מחלוקת). בಗילוי המידע יש לנו משום אמצעי ביקורת על הפעלת סמכות זו. **שנית**, כפי שפורט לעיל, העובדה שהמדובר בגורם שקיבלו רישיונות מטעם המש��בים לביצוע חפירות ארכיאולוגיות, שכן משאב מוגבל (ותוך הפסקת זכות הגישה מאחרים), צריכה ככל להביא לחשיפת המידע, עקב ההנחה המובלעת שרישון כאמור הוא מטבעו עניין ציבורי (ראו בג"ץ 4289/00 אברמוביץ נ' ראש ממשלה ישראל (בפס' 65, 2009.12.10); כן ראו ע"א 6576/01 החברה לייזום מיסודה של סי.פ.א.ם. בע"מ נ' לירון, פ"ד נ(5) 822 (2002)). חשיבות זו של חשיפת הממצאים הארכיאולוגיים לרבות שם החופר נלמדת גם מהעובדה שלא הייתה במחוקות, שלפיה מידע על מתן רישיונות כאמור שנינטנים בתחום מדינת ישראל מפורסם בידי רשות העתיקות באופן יזום, כולל את שם החופר שקיבל את הרישון. **שלישית**, תחום הארכיאולוגיה הוא תחום בעל חשיבות וחשיבות מיוחדות. זאת בשל החשיבות של ממצאים ארכיאולוגיים על המחקר ההיסטורי, ועל המשמעויות השונות שנבעות מכך. כבר צוין בהקשר קרוב, שי"ל מהAKER הארכיאולוגי ולפרסום ממצאים שנאספו במסגרת חפירות ארכיאולוגיות תרומה ניכרת בעיצוב הבנתנו ההיסטורית, התרבותית והלאומית. המחקר הארכיאולוגי מפלס לנו דרך אל עבר מתוך הבנה או הנחה כי זה יאיר על תפישתנו והבנתנו את ההוויה. חשיפת צפונתיה של האדמה, בחינת רובד אחר רובד של קרקע במטרה לגבות את תמונה העבר, לא די בהן ויש חשיבות רבה לפרסום הממצאים הארכיאולוגיים, לתיעודם ולהקירותם, לקהילת הארכיאולוגים ולרבים אחרים, לא רק לתושבי הארץ זהו אלא לקהלים שונים ברחבי העולם כולם (בג"ץ 2702/05 מעוז נ' רשות העתיקות (11.1.2006)).

27. **רביעית**, לפי טענת העוררים שלא נסתירה, חלק מהמידע גלוי כבר כיום במרשתת ובכתבי עת ומארמים מקצועיים. גם מה שאינו גלוי ביום צפוי להתרסם בעתיד. החפירות נעדדו לשם קידום המחקר הארכיאולוגי. בהתאם לכך חלק בלתי נפרד מהדרישות הקבועות ברישון החפירה על פי דין החל באזורי הוחבה לפרסם את ממצאי החפירה (תקנה 8 לתקנות העתיקות וסעיף ט' לרישון הקבוע בתוספת ב' לתקנות אל). פרסום כאמור אינו מבוצע באופן אונוני. لكن מלכתחילה מדובר במידע שאינו אמרו בכל מקרה ובສוף החפירה, להישמר בסוד. מקום שבו המידע גלוי לציבור (או אמרו להיות גלוי תוך זמן

**בית המשפט המוהם בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
יש דין - ארגון מונדיבים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

קצר), ניתן להניח שמידת הפגיעה מפרוסום של המידע בידי המש��בים קטנה בהרבה ממצב בו מידע זה נשמר בסודיות (וחשו עת"ם (י-ס) 14037-05-12 העומתת למען מידע מסויל נ' יו"ר המועצה לניסויים בבעל חיים (בפס' 24-28, 3.2.2015)).

28. חמשית, המذובר כאמור בחפירות שאמורות לחביא לפרוסום הממצאים – ובכלל זה פרוסום אקדמי. פרוסום שכזה – בטיבו ומטבעו – לא אמרו להיות אנונימי. הוא אמרו לעמוד לביקורת. גם ביקורת של עמיתים וגם ביקורת של הציבור. כך בכלל וכך בפרט במחקר שעלה בסיס רישויו, כלומר מקום בו הגיעו לממצאים העומדים ביסוד המחקר אינה נחלת הכלל (חו"ע 2790/93 Eisenman נ' קימרו, פ"ד נד (3) 817, 834 (2000)).
כעיקרון, لكن, על החוקר והמספרס לעמוד מאחוריו הפרוסום ולהיות נתון לביקורת חלק אינטגרלי מהמשמעות של סטנדרט אקדמי ראוי. ברוח זו נזכר את סעיף 7(ב) לצו 1166 שלפיו בעל רישויו חפורה חייב – בין היתר – "לנהל את החפירה בהתאם לנוהלי העבודה המדעיים המקובלים". כן יזכיר סעיף 8(א) לצו זה, הקובע ש"תקן שיש שניים מיום קבלת רישוי החפירה יוציא בעל הרישוי לאור פרוסום מדעי נאות בדבר החפירה, מצאה ותוצאתה....". כן ואו סעיף 21(א) לחוק העתיקות היידני משנת 1966; וחשו עוד לסעיף 12(ג) לחוק העתיקות, תש"ח-1978). על כן, חיסוי שם החופר, בחפירה המועדת מלכתחילה לשם פרוסום עתידי ועל בסיס רישויו, עומד במידה רבה בניגוד לעיקרון זה.
ביתי לך ניתן למצוא בכך שרשوت העתיקות, שאחריות על נושא הארכיאולוגיה בישראל, מפרסמת מידע זה באופן יזום ובלא קושי.

29. לבסוף, ניתן גם להוסיף ולציין, שלא כל החופרים שביהם מדובר בעתירה זו, התנגדו לפרסום שמות. חלק לא מבוטל מהם הסכימו לכך חרף הטענה לפגיעה ולחשש מחרם אקדמי על כל שימושיהםו. אף באת כוח המש��בים הסכימה בשלב מסוים של הדיוון, שאם הרוב המוחלט של החופרים מסכים למסירת המידע וחלק קטן מתנגד הדבר יכול להשליך גם על עמדת המשﬁבים בנדון (עמ' 17-18 לפרטוקול).

30. למרות שיקולים אלה בתמיכה לחזב המשﬁבים למסור את המידע, לא מצאתי בסופו של איזון ובסופה של שקייה, לחיבב את המשﬁבים למסור את המידע. זאת, בשל הטעמים הבאים שמצאתי שיש בהם כדי להכריע את הcpf:

**בית המשפט המHIGHI בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מונדיבים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

31. **ראשית,** כפי שעה כאמור גם מעמדת המשיבים וביתר שאת מהתייחסותם של הצדדים השלישיים, קיים חשש ברמה משמעותית לפגיעה ממשית באינטרסים מקצועיים וככלילים כתוצאה מחרם אקדמי. חשש זה נלמד בעיקר מהתיחסות הפרטנית של החופרדים (בקבות החלטתי מיום 3.5.2016), שבה הם פירטו את הפגיעה הקיימת כבר ביום החפירה. עצמתה הפגיעה בתוצאה פרסום המידע כבר בשלב זה וטרם סיום החפירה. והיקפה הובחרו ופורטו אפוא, בשורה של הביטים: אי קבלה של מאמראים לפרסום; אי קבלת מעקב מחקר; קשיים בשיתופי פעולה עם חוקרים מחו"ל ופגיעה ביכולת להתקדם במעלה סולם הדרגות האקדמי. פגיעה זו – לפי התగבות שנסרו – אינה רק בחוקרים עצמים אלא גם במוסדות שאלהם הם משתייכים. פגיעה ספרטיפית נתענה במיוחד מצד חוקרים שהם חוקרים שבתחילה דרכם המקצועית, שהביעו חשש קונקרטי לעתידם המקצועי לרבות היכולת לבצע השתלבות בתא-דוקטורט בחו"ל. וכן נזכר לעיל, לא מדובר רק בחשש תיאורתי, שכן דוחה לבית המשפט באחד התצהירים שהוגשו, שלו בשל עצם בירור עתירה זו החליט מוסד מסויים להחזיר מהשאלה מוצג שהיא מוצג בו "באופן מיידי".

32. כאן המקום לציין, שלפי המידע שהובא לפני בית המשפט מטעם המשיבים, תופעת החרום כלפי גורמים ישראלים אינה מיוחדת רק לתהום הארכיאולוגיה, ומדובר בתופעה הנוגעת בתחוםים רבים. בשל כך נשות פועלות שונות מטעם מדינת ישראל במטרה למניעת תופעה זו. חלק ממאכצי המדינה למניעת פגיעה בשל תופעת החרום אף נחקק חוק למניעת פגיעה במדינה ישראל באמצעות חרם, תשע"א-2011. חוק זה נועד לנסوت להילחם בתופעת החרום על גורמים ישראלים בשל "זיהותם למדינה ישראל, מוסד ממוסדותיה או אזור הנמצא בשליטתה", אשר גרמה לנזקים לאותם גורמים (ראו דברי ההסביר להצעת חוק למניעת פגיעה במדינה ישראל באמצעות חרם, התשע"א-2011, ה"ח הכנסת 112). חוקתיותו של חוק זה – והעולה האזרחות שהוא קבע – כמו גם הגבלות המנהליות שקבע, נדונו בגבי"ץ 5239/11 **انبורי מ' הכנסת** (15.4.2015). בפסק הדין קבע בית המשפט העליון שחוק זה הוא חוקתי (או שאין בעת הזו עילת התערבות בהוראות מסוימות ממנו), לפחות חוראה בודדת שענינה הטלת פיצויים עונשיים במסגרת הлик אזרחי. בפסק הדין דין בית המשפט העליון גם באופן ספרטיפי בשאלת חוקתיות החוק בכל הקשור לקריאה לחרום בשל זיקה לאזרור הנתון לשלית מדינת ישראל, שזהו סוג החרום המעלת חשש לפגיעה בחוקרים במקרה דין. עניין זה היה בין נקודות המחלוקת בפסק דין.

**בית המשפט המHIGH בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

33. אך בסוגיות הבעייתיות שבחורם, והלגיטimitiyot של המאבק בו – נדמה שלא היה חולק בפסק דין אבנרי. יש לציין, מפסק דין זה ולענינו, את דברי כב' השופט חי מלצר בדעת הרוב, שלפיה החתמודדות עם תופעת החרם מצד המדינה עליה כדי "דמוקרטיה מתוגוננת" (בפס' 29). וכן את התיחסותו בהמשך לכך להחרמת האקדמיה היישראלית, כך: "קריאה שכזו להחרמת החקילה האקדמית בישראל, או של מרצים ישראלים חותרת תחת החופש האקדמי עצמו ומונעת מחקר והוראה, שמטורטם, בין השאר, חיפוש אחר האמת. זהוי למעשה החורה של האינטלקטואליות עצמה, שכן חרם משתקק את השיטה. לפיכך החוק האוסר פעילות שכזו – חולם את ערכיה של מדינת ישראל, המבטחים, בין היתר, חופש אקדמי מלא ומקדים מחקר ומצוינות, שהם בסיסו יתרונוטיה האיךוטית של ישראל" (שם, בפס' 30, החזשה בפסק; כן ראו ס' 34 לפסק דיןו של כב' השופט י' דנציגר; פס' 21 לפסק דיןו של כב' השופט י' הנדיל הבדיקה בין מסירת מידע לצורך חרם לבין קריאה לחרם, וכן פס' 24; פס' י' לפסק דיןו של כב' המשנה לנשיא א' רובינשטיין; פס' 18 ו-34 לפסק דיןו של כב' השופט י' עמית; פס' 4 לפסק דיןה של כב' הנשיא מי' נאור).

34. אכן, דברים נוכחים אלה יפים הם גם לעניינו ויש בהם כדי להסביר – ולהדגיש – מדוע אין להקל ראש בחומרת תופעת החרם ובכל זאת החשש לפגיעה בחוקרים מן האקדמיה. יש אפוא – חלק מהתמודדות עם תופעה זו – לתת משקל של ממש לצורך במניעת פגיעה של חרם בחוקרים שחושפים לה – וمبקשים להימנע מכך. ובשותה מהסוגיה שנדונה בפרשת אבנרי – במקרה דן מדובר בעתרה לחיבת הרשות למסור מידע שעלול להביא לפגיעה בחוקרים שניין להם רשות חפירה – וכחלק מאותו "חרם אקדמי". יש אפוא לתת משקל של ממש לעמדת הרשות הציבורית, המבקשת שלא למסור מידע שזכה כל עוד החוקר עצמו איינו מסכים לכך במפורש וחשו הוא מפגעה בו בשל החרם (ראו עוד והשוו לדברי כב' המשנה לנשיא א' רובינשטיין בפרשת אבנרי בפס' טו לפסק דין).

35. משאלו הם פני הדברים, ובהמשך לכך, יש גם לתת משקל ממשוני לעמודת הגורמים המוסמכים המתפלים בנושא החרם ברמה המדינית, שהובאה לפניי במעמד צד אחד, לעניין הפגעה האפשרית בחופרים הכרוכה במסירת המידע המבוקש. לא ניתן אפוא לדון בסוגיה שהוצבה לפתחו של בית משפט זה, בהתעלם מממציאות לא פשוטה זו שמליה ניצבים המשיבים (במיוחד המדיני) וניצבים גם החופרים (במיוחד הפרטני). מדובר אפוא

**בית המשפט המוחשי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

בפגיעה אפשרית ומשמעותית בחוקרים אקדמיים – רובם בתחילת דרכם האקדמית. דבר זה מטה את הCPF להליך העתירה בנוגע למסירת מידע בדבר זהותם של אותם חופרים.

36. על כך ניתן עוד להוסיף שנית, שבנסיבות העניין העותרים לא הציבו על אינטראיס מיוחד, מעבר לאינטראיס הכלליים לקבלת מידע. דבר זה אינו שולל את הזכות לקבל מידע, אך יש בו להשפיע על איזו האינטראיס (סעיף 10 לחוק חופש המידע; עניין שידורי קשת, בפס' 78).

37. שלישית, המידע המבוקש, לפחות ברובו, צפוי להיות גלויל לציבור בעת פרסום הממצאים של החפירות. אמנים אין מדובר בגילוי בצורה מסודרת מצד המשיבים, וגילוי זה לא יערך בזמן אמיתי, אלא לאחר תום החפירה, אך עדין יש בו כדי להחליש את הפגיעה בזכותם של מידע כתוצאה Mai מסירת המידע בשלב זה של החפירה טרם סיוםה. ויש גם להוסיף, שהגומ שסעיף 8 לצו 1166 שנזכר כבר לעיל, קובע חובה על בעל הרישוי להוציא לאור "פרסום מדעי נאות", הרי שסעיף 9(ב) לאותו הצו מאפשר למונוה, בהסכמת הוועדה המייעצת, לפטור את בעל הרישוי מחובה זו אם ראה נסיבות יוצאות דופן המצדיקות זאת".

38. רביעית, חלק מן המידע נמסר נוכחות חלק מהחופרים שהסבירו לכך. לא מדובר בכך בחיסוי מלא. לעניין זה חשיבות, מעבר למסירת המידע, שכן משמעותו היא שהמשיבים היו נכונים "להסיג" את האינטראיס הכללי בדבר אי מסירת מידע שלול להוביל לחרים אקדמי, ככל שהחופר הספציפי היה מוקן לכך (ובשונה מן העמדה לעניין רשותות השאלות – עניין שידונו להלן). במנוחה מידות הפגיעה בעותרים וצמום סיוג המידע, ניתן לומר אףו שהמשיבים היו נכונים לצמצום זה ואף עשו כן ובלבך שהחופרים הסבירו לכך.

39. לבסוף, אףלו לשיטת העותרים, חלק מן המידע הגיע בצורה זו או אחרת ללא פרסומו הירשמי (ולענין זה הוגש לעיוני שורה של צילומי דפים מהמרשתת לרבות פרסומים על כנסים מדעיים). מבלי צורך להזכיר אם אכן כך הדבר במישור העובדתי, הרי שטענה זו יש בה כדי להחליש את הפגיעה בעותרים ובמידע שהם עצם מבקשים למסור להם.

**בית המשפט המHIGH בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527

"יש דין" - ארגון מוגבלים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

ודוקו: העתורים מבקשים שהמשיבים עצם ימסרו את המידע וכדי "אישוש" למידע שכפי הנראה יש כבר בידם (כלו או חלקו). אך כפי שהובהר חן בדיון במעמד צד אחד מפי נציגי משרד החוץ, והן מוגבות חלק מהחוורפים, דוקא "אישוש" זה, בדמות מסירת המידע באופן רשמי על ידי המשיבים, הוא הקושי שבמסירת המידע בהקשר זה יונגן שהשאלה שהונחה להכרעה היא שאלת משפטית והוא שאלת של מסירת מידע בלבד. עם זאת, יש להכרעה בשאלת זו נגעה לעניינים מדיניים מוגבלים, כפי שהדבר הובהר בעמדת נציגי משרד החוץ בדיון שערך בדילטיים סגורות. למעשה, גם העתורים טוענים כך במפורש בעתרתם, עת צינו שלניהול האטרים הארכיאולוגיים יש "משמעות פוליטית מרחיקות לכת, שכן בשיח הpolloיטי-היסטוריה-דתית העומד בסיסו הכספי היישראלי פלסטיני, לקומה שלnocחות היסטורית המשויכת לקובצת דתית כזו או אחרת, יש חזון סימבולי עצום" (סעיף 121 לעתירה המתוקנת בשנית). ומשזהו מצב הדברים, מצאתי מקום לתת כאמור משקל משווה ומחייב לנימוקי המשיבים בדבר הקשיים הרבים שבמסירת המידע המבוקש ככל שהחופרים לא הסכימו לכך במפורש. זאת, כשיקול עדין בנסיבות המקורה על שיקולו הנגד שפרטו (וראו עוד והשוו, ע"מ 15/15 615).
פרופ' אורון נ' ראש אגף הפיקוח על יצוא ביטחוני (בפס' 13, 11.4.2016).

40. נוכח קביעתי שאין מקום להורות למשיבים למסור את המידע בהתאם לחופרים שיירבו לך, עליה השאלה האם יש מקום להחיל קביעה זו גם על חופרים אשר לא הגיעו התנגדות פזוטיבית לפרטיהם. כמובן, שלא הבינו כלעודה בכךון לך או לאן. מצד אחד, ניתן לפרש את היעדר ההתנגדות כمبرטה היעדר חשש של אותם חופרים מפגיעה ממשית בתוצאה מפרסום המידע. מצד שני, ניתן להניח שהഫיעות האפשריות שתוארו בידי המשיבים ובידי החופרים שהbijו או התנגדותם – רלבנטיות גם לחופרים שלא הבינו עמדתם. בנסיבות העניין, בשל העובדה שמדובר בחשש לפגיעה בצדדים שלישיים שהם גורמים פרטיים מצויים להחיל קביעה זו גם על אותם חופרים שלא הבינו עמדתם בנושא (ראו ע"מ 1386/07 **עיריית חרדרה נ' שננות בע'מ** (16.7.2012) ; וראו והשו ע"מ 10/777 **המוסך לביטוח לאומי נ' מנגל**, בפס' 8 לפסק דיינו של כב' השופט נ' הנדל (15.11.2012) ; ומנגד – סעיף 7 לפסק דעתה של כב' המשנה לנשיא מי נאור (כתוارة אז) ופסק דעתו של כב' השופט נ' עמידת (שם) ; וכן פסק דעתה של כב' המשנה לנשיא מי נאור (כתוارة אז) בפרשת רוזנברג שלעליל – והכל לעניין הצורך בהסכמה אקטיבית).

**בית המשפט המHIGHI בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

مسئירת המידע על זהות החופרים רם בעתידי?

41. שאלתי את האפשרות, במסגרת האיזון הכללי, להורות על סעדי חלקו, שלפיו אי מסירת המידע על זהות החופרים יהול על כל החופרים שקיבלו רישון עד מועד פסק הדין, אך מכאן ולהבא שיחול דין אחר וזהות תיחשף (אף טרם סיום החופירה). זאת עניין של הסתמכות על המצב הקיים (ראו והשו ע"מ 398/07 *התגעה לחופש המידע נ' מדינת ישראל – רשות המים*, פ"ד סג'(1) 284) פס' ה' לפסק דיןו של כב' השופט א' רובינשטיין (כתוארו אז); פס' 65 לפסק דיןה של כב' השופטות ע' ארבל) (להלן – עניין *הסדרי המפור*; ע"מ 9341/05 *התגעה לחופש המידע נ' רשות החברות המשולתיות*, בפס' 42 לפסק דיןה של כב' השופטות ע' ארבל (2009.5.19)).

42. ואולם בסופו של דבר לא מצאתי מקום לסייע את אי מסירת המידע מכאן ולהבא. כפי שהדבר הוכח בעדות המשיבים (לרבבות בעמדן צד אחד) ובתגובהות הצדדים השלישיים, ההשלכה של מסירת השמות בעת ההז, בין שמות קיימים ובין שמות עתידיים של חופרים שקיבלו רישיונות חפירה לאחר פסק הדין – היא עビיטית. יש בה כדי להרטיע חופרים משיתוף פעולה עם המשיבים. נכון הדבר שהמשיבים נכוונים היו בסופו של דבר למסור שמות של חוקרים שהסכימו לכך, אך החשש מפני הרתעה ואי שיתוף פעולה קיים ונטע במפורש בידי המשיבים כתעם נוספתiae בחוקב במסירת המידע (גם אם כנימוק מאוחר – וראו ע"מ 49/16 *rgb נ' זורוך* (2016.2.10)). בנסיבות הדברים הקויים, ונוכח עדות הגורמים המקצועיים, לא מצאתי מקום לסייע אי מסירת הזהות של חופרים שלא הסכימו לכך, על דרך של הבחנה בין העבר לבין העתיד. כמובן שאין בכך לשחרר את המשיבים מן החובה לשקלול מחדש את עדותם זו עם שינוי הנסיבות ובחולף הזמן, ובשים לב לשיקולים התומכים במסירת המידע ובכלל זה הנהול והנהג ברשות העתיקות.

43. הנה כי כן, בשל מכלול טעמי אלה ובאיוון הכללי בין השיקולים והטייעונים, מסקנתי היא שאין חייב את המשיבים למסור את זהותם של חופרים שלא נתנו הסכמתם המפורשת לכך.

**בית המשפט המHIGH בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

זהות החופרים והפגיעה בפרטיות

44. משהגנו למסקנה שלפיה מתקיימים תנאי הסיג שבסעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע (בין בתחוליה ישירה ובין עקרונות כלליים), אין צורך להזכיר בטענה החלופית של המש��בים והצדקה הנוספת שלהם לא מסירת המידע על זהות החופרים – והוא טענת הפגיעה בפרטיות. מהטעמים שיובאו להלן עולה, שהמדובר בסוגיה לא פשוטה שיש לה פנים רבות ושיקולים לכאן ולכאן. עם זאת, מעבר לנדרש אכן, שככל שטענה זו של הפגיעה בפרטיות החופרים כתעם לא מסירת זהותם לעותרות הייתה הצדקה היחידה לאי מסירת המידע – על פניו היה מקום שלא קיבל אותו. זאת נוכח הסכמה כללית לפגיעה זו בפרטיות – מטעם החופרים. אסביר:

45. סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע קובע שרשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא "מידע שגילו מהוועה פגעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת ה פרטיות, תשמ"א-1981 ... אלא אם כן הגליוי מותר על פי דין". על כן יש לבחון תחילת האס מדבר ב"פגיעה בפרטיות". כאשר בקשר זה (כפי שיפורט להלן), יש לבחון תחילת האס מדבר במידע בדבר "ענייןינו הפרטיאטי" של אדם. ככל שהתשובה לשאלת הראשונה היא בחוב, יש להמשיך לבחון האס שניתנה הסכמה למסירת מידע כאמור, אזי יש להמשיך לבחון האס בהתאם לאיוונים הקבועים בחוק חופש המידע יש מקום למסור מידע זה על אף הפגיעה בפרטיות הכרוכה בו.

46. השאלה הראשונה היא אם המידע המבוקש – זהות החופרים – מהוועה "פגיעה בפרטיות". התשובה לשאלת זו בנסיבות המקורה אינה פשוטה. זאת מכיוון שהביטויי "ענייןינו הפרטיאטי של אדם" הוא מונח עמוס שלא הוגדר בצוותה ברורה (עניין רשות החברות הממשלתית, בפס' 22-23 לפסק דינה של כב' השופטת ע' ארבל; עניין הסדרי המכופר, בעמ' 326). בפסקה צוין שאת היקף התפרשותו של ביתוי זה יש לפרש בכל מקרה וمرة בהתאם לנסיובתו, כאשר לצורך כך ניתן להיעזר בהגדירותו "מידע" ו"מידע רגישי" שבסעיף 7 לחוק הגנת ה פרטיות, המקומות חזקה על כך שמדובר ב'עניין פרטי' (עניין רשות החברות הממשלתית, בפס' 23). בקשר זה ניתן לשקל, בין היתר, גם את טיב המידע המבוקש והאור בו הוא מציג את הצד השלישי (עניין רשות החברות הממשלתית,

**בית המשפט המHIGHI בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527

"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

בפס' 24; עניין מגול, בפס' 8 לפסק דין של כב' השופט נ' הנדל).

47. המידע המבוקש במקרה דן הוא זהות החופרים שביצעו חפירות ארכיאולוגיות באזור. מידע זה מחייב על עיסוקם המקצועני של אותם גורמים. מצד אחד, הקשרתו המקצועית של אדם כניסה בגדוד הגדרת "מידע" בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות. מצד שני, מידע על כך שאדם עוסק בביצוע חפירות ארכיאולוגיות אינו מגללה יסוד שלילי בהתחנלותו של אדם. בקשר זה יש להבחין בין המשמעות של עצם העיסוק בחפירות ארכיאולוגיות, לבין השפעות שעשוות להיות לעיסוק בחפירות באזור על החופר כתוצאה מעמדותיהם של גורמים חיצוניים בקשר לחפירה במיקום זה (عنيין שעשڪנו בו בהרחבה לעיל). בשוקול כל השיקולים המסקנה המסתמנת היא, לו עניין זה היה דורש הכרעה, שמדובר במקרה גברי. מכיוון שהמידע עוסק בעבודות המקצועית של החופרים, דבר אשר נכנס בגדוד הגדרת "מידע" בחוק הגנת הפרטיות, ניתן להניח בנסיבות העניין שהמידע המבוקש נכנס בגדוד מידע על "עניינו הפרטיים של אדם".

48. השאלה הבאה שהיה מקום לבחן, ככל שהייתה נדרשת הכרעה בנדון, הייתה אם ניתן הסכמה למסירת המידע מטעם החופרים (סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות). זאת משעה שאין חולק שמסורתה המידע לא בא למטרה שלשמה נמסר המידע מלכתחילה (וראו סעיף 2(9) לחוק סייפה). הסכמה מפורשת של החופרים למסירת המידע אינה במצבה. ואולם סעיף 3 לחוק הגנת הפרטיות מגדיר הסכמה מדעת ככוללת גם חלופה של הסכמה מכללה. ככלות ניתן היה ליחס לחופרים הסכמה מדעת מעין זו שבמסורתה והותם, למורת הפגיעה שבכך בפרטיותם: על פניו המסקנה היא בחוב. ככלומר שנייה היה – לו הדבר היה דורש הכרעה – ליחס לחופרים הסכמה מכללה שכו. זאת בשונה מהסכם מכללה לפגיעה מקצועית או כלכלית בחופרים, שכפי מסקנותנו לעיל, ברוי שמי שלא הסכים לכך פוזיטיבית – אין לראותו למי שהסכמים לכך מכללה.

49. אכן, סוגיית ההסכם מכללה למסירת מידע נדונה לאחרונה בעי"מ 2975/15 הוצאה עיתון 'הארץ' נ' משרד החוץ (6.6.2016), שבו נדונה בקשה לקבל מידע בדבר זהות המשתתפים באירוע חוג בbijtvo של שגריר ישראל בארצות הברית. לעומת כב' השופט ד' ברק-ארוז, נקבע שבנסיבות מסוימות המביעות על פומביות המידע בדבר

**בית המשפט המוהל בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

היותו של אדם קשור לנושא מסוים, כמו "חזקת הסכמה" למסירת המידע. בנסיבות המ侃ומות חזקה זו, אין צורך לתת לצדדים השלישיים את ההזדמנות להביא את עמדתם לפני הרשות המנהלית בהתאם לסעיף 13 לחוק חופש המידע או לפני בית המשפט בהתאם לסעיף 17(א) לחוק חופש המידע (שם, בפס' 49 לפסק דין של כב' השופט ד' ברק-ארזו). עמדת המיעוט באותו עניין, לפי כב' הנשיאה מי נאור, חקרה על קיומה של חזקת הסכמה בנסיבות אותן מקרה. כמו כן הוסיפה כב' הנשיאה, גם אם קמה חזקת הסכמה למסירת מידע, עדין בנסיבות המקרה היה מקום לאפשר לצדדים שלישיים להביע את עמדתם בעניין (שם, בפס' 9-10 לפסק דין של כב' הנשיאה מי נאור). מקרה נוסף שעסק בשאלת החסכמה מכללה הוא עניין **רשות החברות המשלתיות**. באותו עניין הסיק בית המשפט שמעצם הגשת מועמדות לכהונה כדייקטור בחברה ממשלתית מסכימים המועמד מכללה למסירת פרטיו לציבור בשלב שטרם קבלת החחלה בעניין מועמדותו, וזאת חלק מה לצורך לאפשר לציבור להתייחס למועמדותו (שם, בפס' 26).

50. האם ניתן לגוזר בנסיבות העניין דין על קיומה של "חזקת הסכמה" או של הסכמה מכללה של החופרים למסירת המידע למטרות הפגיעה בפרטיות (לבדיל כאמור מהפגיעה בעיסוק או באינטראקטיבי המשמש מהחרם האקדמי)? בנסיבות המקרה ישנו מספר שיקולים התומכים בהכרה בחסכמה מכללה כאמור: ראשית, המדבר בקבלה רישוי מהמדינה בקשר למשאב מוגבל, הניתן בכמות יחסית קטנה, דבר המצביע על העובדה המידע "ציבורי". נסיבות שהבחן מדבר ברישויות המוחולקים בידי הרשות המנהלית בהיקף מצומצם למשאב מוגבל, הן נסיבות הדומות במהותן לאלו הקיימות בהתקשרות של צד שלישי עם המדינה. נסיבות, אשר לביהן נפסק שמדובר ב"מידע בעל אופי ציבורי מובהק", אשר בהיעדר טעמים מיוחדים וכי הציבור לדעת את פרטיהן (ענין ליאון, עמי 822). שנית, מידע זה מפורסם באופן יוזם ושוטף בישראל בידי רשות העתיקות. אmens מדיניות זו אינה נהגת אצל המשובחים בארץ, אך ניתן ללמוד ממנה על התפיסה הבסיסית של הרשות הציבורית המוסמכת והמקצועית לנדון בישראל (רשות העתיקות) שלפיה מדובר במידע ציבורי, אשר בכלל, בהיעדר נסיבות מיוחדות, יש לפרסמו לציבור. תפיסה זו תומכת בעמדה שלפיה בעת הגשת הבקשה לרישון חפירה החופר נותנת את הסכמתו מכללה למסירת מידע זה לידי הציבור למטרות הפגיעה האפשרית בפרטיו. שלישית, חובת הפרסום של הממצאים מביאה גם היא על כך שאין לחופרים ציפייה מוגנת כדי פגעה אסורה בפרטיות, לשמרה על פרטיות המידע. הוראות החוק החלות על מנת רישויות חפירה קבועות כאמור שאחת ההתחייבויות שלוקח עליו החופר בעת קבלת

**בית המשפט המוחשי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרzel**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגבלים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

רישון חפירה הוא פרסום הממצאים (תקנה 8 לתקנות העתיקות). על מנת לעמוד בחובה זו יהיה על החוקר לוותר על הפרטיות בעת הפרסום. העובדה שמדובר במידע שישנה התcheinותו של גלותו בהמשך, מצבעה גם היא על כך שניתן ללימוד על קיומה של הסכמה משתמעת למסירת המידע. דבר זה מתבטא בכך יותר בכך שניתן למצואו לפי הנטען את פרטיהם של חלק מהחוקרים בחיפוש במרשתת, בעקבות פרסומים שונים שערכו על ממצאיםם.

51. בכך הדבר, שבשוונה מן המצב בישראל ומדיניות רשות העתיקות, המידע האמור אינו מפורסם כאמור בידי המשיבים באופן יומי, וניתן לטעון שבנסיבות אלה יש כדי ליזור מצג כלפי מבקשי רישיונות החפירה שמידע זה גם לא יתפרסם לציבור. זאת ועוד, ניתן לתת משקל גם לכך שבסופה של יום, לאחר שהתקיימו בהליך זה שתי פניות לקבלת עמדת הצדדים השלישיים, התקבלו התגנויות מצדם של 13 חופרים שונים. דבר זה מצביע על כך שלפחות חלק מהצדדים השלישיים לא התכוונו בעת הגשת הבקשה לרישון להසכים למסירת המידע בדבר קבלת הרישיון.

52. ואולם שיקולים אלה אין בהם כדי להטוט את הcpf, ככל שהדבר היה דורש הכרעה, לכדי מסקנה שלפייה אין לייחס לחופרים הסכמה מכללה לפגיעה הנטענת בפרטיותם. נוכור ונכיר, שטעם ההתנגדות המרכזית שהובא מטעם המשיבים, היה החשש מחרם אקדמי ולא סוגית הפגיעה בפרטיות. לצד התגנויות חלק מהחופרים למסירת זהותם, חלק אחר ולא מבוטל בהיקפו – הסכים לכך בהליכים השונים. נוכח מהותו של רישון החפירה כזו, יותר השיקולים שפורטו, המסקנה המסתברת בעניין ההסכם מכללה ככל שענין זה היה דורש הכרעה, הייתה נשנית לייחס לחופרים הסכמה שכזו ומילא שאין מדובר בפגיעה אסורה בפרטיות וכן גם אין איסור על מסירת המידע.

53. מעבר לכך, וככל שהמסקנה הייתה אחרת, דומה שסביר טענה זו של המשיבים לפגיעה בפרטיות, היה מקום לשימוש בסמכות הנטוונה בבית המשפט להורות על מסירת המידע לפי סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע "אם לדעתו העניין הציבורי בגלוי המידע, עדיף וגובר על הטעם לדוחית הבקשה" (ראו עניין *רשות החברות הממשלתיות*, בפס' 29; עניין *הסדרי הכספי*, בעמ' 317; עניין *רוזנברג*, בפס' 14). לא מדובר בפגיעה

**בית המשפט המוחשי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

משמעותית בפרטיות (ענין רשות החברות הממשלתיות, בפס' 41). ולעומת זאת, נכון האופי הציבורי של המידע והפרisos האינדורטי שביסדו, על פניו שיקולי חופש המידע גוררים על הזכותפרטיות וכדי מסירת המידע.

54. הנה כי כן, ככל שהדבר היה דרוש הכרעה, על פניו היה מקום שלא לקבל את טעם המשיבים המבוסס על הפגיעה בפרטיות שכן אפילו אם מדובר בפגיעה בפרטיות, ניתן ליחס לחופרים הסכמה מכללה לפגיעה זו ; ואפילו אם אין הדבר כך, היה על פניו מקום להורות על גילוי המידע המבוקש באיזו הCOLL בין השיקולים ולפי סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע. ואולם, כאמור, ענין זה של הפגיעה בפרטיות אינו דרוש הכרעה בנסיבות המקורה ויושאר בזיריך עיון לעת מצוא. זאת שכן מסקנתנו היא שדי בנימוק המרכז של המשיבים ושל הצדדים השלישיים שישרבו למסירות המידע – והוא הנימוק המבוסס על הפגיעה הממשית והמשמעותית בהם בשל חשיפת המידע ולפי סעיף 9(ב) לחוק (ענין החומר האקדמי) – בכדי להביא לדחיתת העתירה בכל הנוגע לחויב המשיבים למסור את זהות החופרים שלא הסכימו לכך במפורש.

מחלקה שנייה: מקום אחסון הממצאים הארכיאולוגיים

55. במסגרת הבקשה לקבלת מידע בקשר העותרים גם לקבל מידע בדבר מקום האחסון של הממצאים הארכיאולוגיים שנמצאו באזור (לפני 1967 ולאחר מכן). בקשה זו לא קיבלה מענה בתגובה המקדמית של המשיבים. בעקבות פניה מצד העותרים למשיבים לאחר התגובה המקדמית, מסרו המשיבים שהמצאים שמרורים במחסנים של קמ"ט ארכיאולוגיה או של רשות העתיקות, ולא פירוט נוספת. העותרים אינם מסתפקים בתשובה זו. לטענותם, יש חשיבות לפירוט מקום אחסון המוצגים, תוך שהם נכוונים היו להשתפек בתשובה כללית לגבי מיקום המוחסנים והיקף וסוג המוצגים שמאוחסנים בכל מקום.

56. המשיבים אינם מסכימים למסירת המידע שהתבקש בדבר מקום אחסון הממצאים. זאת על בסיס שני טעמים: הטעם הראשון, עניינו בחשש מפני גיבתת הממצאים, אשר לטענותם הוא מוגבר כאשר מדובר באזור, בשל נסיבות הקשורות לאופן שמירת הממצאים. עניין

**בית המשפט המוהל בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

זה נensus לפי טענותם בגדרי הסייע למסירת מידע הקבוע בסעיף 9(ב)(1) לחוק חופש המידע, המאפשר שלא למסור "מידע אשר גילויו עלול לשמש את התקודן התקין של הרשות הציבורית או את יכולתה לבצע את תפקידיה". הטעם **השני**, נערץ **במשא ומתן עט הפלשטייניות ובהסכם הבנייניות הישראלי-פלסטיני** בדבר הגנה המערבית ורכועת עזה (חסכים אוסלו). חלק מהחסכים זה נקבע שיישראל תעביר לפלסטינים רשותה של החפירות שבוצעו ושל הממצאים שנמצאו בשטחים שייעברו לשליטה הפלסטינית. כן הוסכם שנושא עתיד מממצאים אלו יידן במסגרת משא ומתן עתידי. לטענת המשיבים, מסירת המידע בעניין מקום אחסון הממצאים כתע, עלולה לפגוע בעמדות ישראל במשא ומתן עתידי וכן להשליך על טענות בעניין אופן יישום החסכים הבנייניות.

.57. העותרים לא קיבלו טעמים אלו. הם טענו שהשمرة על הממצאים הארכיאולוגיים היא מתפקידם המרכזי של המשיבים ומידבר במידע בעל חשיבות הנוגע ל"קניינו המובהק" של הציבור. עוד הוסיף העותרים, שמידע זה נדרש לציבור על ידי רשות העתיקות, בנוגע לממצאים שנמצאו בישראל. לגבי החשש מפני "שוד עתיקות" טענו העותרים, שלא ברור מדוע בעצם פרסום מקום המוחזרים יש כדי להגביר חשש זה. לגבי הטעם של פגיעה ביחסיו החוץ בשל המשא ומתן עם הפלסטיינים טענו העותרים, שכן בחתibiות של מדינת ישראל במסגרת הסכם הבנייניות כדי למנוע את חשיפת המידע כתע. בהסכם הבנייניות עצמו המדינה התחייבה להעביר רשמה של הממצאים. لكن לא ברורה הפגיעה הנבעת מהעברתו לעותרים של מידע שכבר נמסר כביכול לפני 20 שנה. וככל שהמדינה לא נגעה בהתאם לחובותיה לפי הסכמי הבנייניות, גם אז ישנה חשיבות בחשיפת המידע והבאתו לידיית הציבור. לגבי פגיעה במשא ומtan המודיעיני, הרי שמשא ומtan כאמור לא מתקיים לטענת העותרים כבר תקופה ארוכה. בניסיבות אלל, הוסיף וטענו, אין מקום להתלוות במשא ומtan עתידי, שלא ברור מתי יתרחש, כתעם לאו גילוי המידע. עד נטען, שטענות שענין יחסיו חזק צדיקות להישמע מפי הגורמים המוסמכים לכך ולא מטעם המשיבים, שתಹום אחוריותם הוא חפירות ארכיאולוגיות.

.58. יצוין, שההתאם להוראות סעיף 17(ב) לחוק חופש המידע קיימי דיון במעמד צד אחד, גם בסוגיה זו של מקום אחסון הממצאים, שבמהלכו הציגו המשיבים לעוני את המידע המבוקש. כמו כן הרחיבו המשיבים בקשר לטענותיהם וכן ענו לשאלות בית המשפט, הן בקשר לטעם של שמירה על המוצגים והן בקשר לטעם של פגעה ביחסיו החוץ (כאמור

**בית המשפט המוהי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איו"ש ואח'

בפרוטוקול הדיון שנרשם בדיון זה). בין היתר עמדו המשיבים בהקשר זה על חשיבות נושא הארכיאולוגיה בתחום יחסיו החוץ בשנים האחרונות.

59. לאחר שמיית טענות כל הצדדים בנדון ועיוון בחומר שלפני, מסקنتי היא שאין מקום בנסיבות המקורה לחיבת המשיבים במסירת המידע על מקום אחסון הממצאים. אכן – המשיבים הציגו שני טעמים שוניםiae למסירת המידע – חשש לגנבה של הממצאים וכן חשש לפגיעה ביחסיו החוץ:

60. לגבי הטעם בדבר חשש מגנבה של הממצאים, הוצגו לפניי במסגרת הדיון במעטץ אחד הנסיבות הקונקרטיות המקוריות חשש זה. נסיבות אלו אכן מעולות קושי בחשיפת מידע זה **בموقعו המקורי**, בשל כך שהן עלולות להביא לגנבת הממצאים. עם זאת, שיקולים אלו, שנוגעים לקשה פרקטיתם בשמרה על הממצאים nochך המצב הקיים כיום, ספק אם יש בהם הצדקה למניעת חשיפת המידע באופן גורף. על קשיים אלה ניתן היה לכואורה להתגבר על ידי השהייה חשיפת המידע לפרך זמן כזה או אחר, שבמהלכו תוכל הרשות לטפל בנושא ולהבטיח שחשיפת המידע לא תאפשר פגעה בממצאים. אלא שבנסיבות המקורה אין דבר זה מחייב הכרעה בשל הטעם הנוסףiae למסירת המידע – והוא סוגיית הפגיעה ביחסיו החוץ, טעם שמצותי לקבל.

61. סוגיית החשש לפגעה ביחסיו החוץ מוסדרת בסעיף 9(א)(1) לחוק חופש המידע, אשר קובע שרשויות ציבוריות לא תמסור "מידע אשר בגלויו יש חשש לפגעה בביטחון המדינה, ביחסיו החוץ שלה, בביטחון הציבור או בשלוםו של אדם". כפי שנקבע בסעיף, המבחן הוא "מבחן החשש", אשר נבחן בהתאם לתוחלת הפגיעה ביחסיו החוץ – ככלומר מכפלת עצמות הסיכון במידת הסתרותו (בג"ץ 2007/11 שני נ' המשרד להגנת הסביבה (5.2.2012); עע"מ 2975/15 עניין משרד החוץ, בפס' 26 לפסק דין של כב' השופט ד' ברק-ארז). לאחר שמעתת את הסבירו המשיבים במסורת הדיון שנערך במעטץ אחד, ומוביל יכולת להוכיח בעניין זה מעבר לכך נוכחות האופי הרוגש והמיוחד של המידע שנמסר לבית המשפט וההסדרים בנדון, הגעתו למסקנה שבנסיבות העניין מתקיים חשש לפגעה ביחסיו החוץ בעוצמה ובמידה המצדיקה באיזו הכלול את אי חשיפת המידע המבוקש, וזאת על אף הטעמים הכלליים בסיס חוק חופש המידע והטעמים שהעלו העוררים בדבר

**בית המשפט המHIGH בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

החשיבות בחשיפת המידע הספציפי. כמו כן, אין בנסיבות העניין אפשרות למסור מידע זה באופן חלקי או בדרך של פרפרואה, באופן שיפחת את הפגיעה האמורה. על כן מסקנתי היא שהעתירה נדחתת בכל הנוגע למסירת המידע בדבר מקום אחסון המוצגים.

מחלוקת שלישיית: רשותה להשאלה

62. העותרים ביקשו במסגרת הבקשה למסורת מידע גם את רשימת כל הממצאים הארכיאולוגיים שהושאלו לצדדים שלישים מידי המשיבים. בתגובה המקדמית טענו המשיבים שלא קיימת רשותה מסוימת כאמור וכי לשם הכתבה יש צורך בעבור מידע, דבר אשר לא ניתן לחייב את הרשות לעשותו. עם זאת עניין זה של קיום הרשות הוסר מעל הפרק, שעה שבידיו בפועלצד אחד הוכיח לפני המידע המבוקש. בהקשר זה יצוין שההעיוון עולה שבידי המשיבים מסוימים אשר מתעדים את הטענות שבוצעו לגורמים השונים. מידע זה אינו עורך בצהורה אותה ביקשו העותרים, אך הוא קיים. מAMILA השאלה אינה של קיומו המידע אלא שאלת מסירתו לעותרים.

63. המשיבים טענו שאין מקום למסור רשימה זו של השאלת הממצאים, בשל החשש לפגיעה ביחסיו החוץ, ככלומר פגעה במשאות המתן העתידי עם הפלסטיינים, מהטעמים שפורטו כבר לעיל, בקשר לרשותה מקומות אחסון הממצאים. במסגרת הדיון שהתקיים לפני במעמד צד אחד גם בסוגיה זו, וכאמור ב프וטוקול הדיון שנרשם בו, הרחיבו המשיבים את נימוקיהם לטענותם לפגיעה ביחסיו החוץ. המשיבים הבחרו שהחשש הוא לפגעה באינטרס של מדינת ישראל, ללא קשר לשאלת עמדתו של גורם כזה או אחר המזמין במקומות, וכוננותו של גורם זה או אחר המזמין במוצגים לפרסום את הממצאים שברשותו או את מקורות. אפילו אם מידע זה גלוי, מבונן זה שהממצאים עצם מוצגים בתערוכות השונות בליווי כיתוב שמננו ניתן ללמידה על מקורות, ישנו הבדל מהותי בין המצב הנוכחי – שבו כדי לאיור את המידע יש צורך בהשיקת משאיים לא מבוטלת, לבין מסירת מידע זה בצהורה מסוימת על ידי הרשות.

64. העותרים שבו וטענו גם בקשר זה, שאין ממש בטענה לפגיעה ביחסיו חוץ, באותו הטענה שצוינו כבר לעיל בעניין מקום אחסון המוצגים. כמו כן הוסיף העותרים שכאשר מדובר

**בית המשפט המוהל בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

בשאלת, הרי שהמידע על השאלה הוא פומבי, מכיוון שהמצאים מוצגים לציבור אצל הגורם השואל בליווי פרטי הממצא המתארים את מקום מציאתו והגורם שמננו הוא הושאל. עד נטען שמידע זה, לפחות חלקו, מפורסם על ידי רשות העתיקות באופן יזום. ממש לאין ממש בסירוב המשיבים למסור את המידע.

65. קודם שנבוא להכרעה במחולקת זו לעניין רשיomat הנסיבות, יש לציין שהחלטתי מיום 3.5.2016 ביקשתי את התוצאות הצדדיים השלישיים של המשפט למוקש, ככלומר של הגורמים המוחזקים במוצגים, וזאת על אף עמדת המשיבים שלפיה אין למסור את המידע, בלי קשר לעמדת "המחזיקים" (ובלא נקיטת עמדה לגונן המחולקת). בעקבות פניה זו התקבלו (באמצעות המשיבים) התוצאות ממספר גורמים. חלקם התנדדו למסירת המידע, וזאת מטעמים הנובעים מחומרות או קרייה לחומרות נגדם. חלק אחר מהגורמים המוחזקים בנסיבות הסכים למסירת המידע או שהשאיר את העניין לשיקול דעת בית המשפט. כמו כן נמסר מטעם המשיבים שגורם אחד ביקש לחשב את המוצגים לידיהם בעקבות הפניה.

66. לאחר בינת כל השיקולים בקשר למידע מוקש זה, הגעתו למסקנה שגם לגבי רשיימת הנסיבות קיים חשש לפגיעה ביחס החוץ כתוצאה מחשיפת המידע במידה המצדיקה שלא למסור מידע זה. זאת על אף היותו של המידע גלוי בחלקו במסגרת התערוכות שבוחן מוצגים המוחזקים ואף הסכומות של חלק מהגורמים למסירת המידע (וראו ס' 19(א) לצו 1166). שוכנעתי, מטעמים שהובאו לפני במעמד צד אחד, שגם בקשר זה יש משמעות למסירת המידע **מידי המשיבים עצם** להבדיל מאיסוף מידע "פרטיו" של העותרים או של כל גורם לא رسمي אחר (ויש לציין עניין זה אף את ההשלכה הנטענת שהיתה, ولو בגדיר הлик זה, עקב עצם הפניה, בדמותו ויתור של מוסך על הגות ממצאים בעלי ערך ארכיאולוגי לציבור והשבותם לידי המשיבים, כפי שהדבר תואר בתצהיר שהוגש כחלק מעמדות הצדדים השלישיים). מאותם הטעמים שהובאו לפני בית המשפט במעמד צד אחד, המסקנה היא שהאיינטנס שביבינו אין למסור את המידע הוא איינטנס של המשיבים ומדינה ישראל ולא איינטנס בלבד של הגורמים המוחזקים במוצגים. لكن לא מצאתי בסכומו של גורם כזה או אחר למסירת המידע כדי להביא למסירת המידע הנוגע לעניינו. במובן זה קיים גם הבדל אף בעמדות המשיבים, לעומת מיסרת זהות החופרים שהסבירו לכך (כאמור לעיל). כמו כן, גם במקרה זה כמו בעניין מיקום אחסון המוצגים,

**בית המשפט המוהל בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

�"מ 37527-07-14
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

לא ניתן להציג את המידע באופן חלקי או בדרך של פרפרואה. על כן אני>Dוחה את העתירה בנוגע למידע בדבר רשות החשאלה.

מחלקה ובעית: תיק החקירה ב"תל בתיר" וב"תל שילה"

67. במסגרת הבקשה לחפש מידע בקשר העותרים גם לעין בתיק החקירה המלא של האתרים "תל בתיר" ו"תל שילה", בטור מקריב- מבחן לאפשרות העיוון בתיקי חפירה. אין להזכיר, שהחל מהעתירה המתוקנת ובמשך כל ההליך עמדו העותרים על כך שם מבקשים שהעיוון בתיקי חפירה יתבצע בהתאם לנוהל רשות העתיקות בעניין זה. בהתאם לנוהל זה (נספח ב' להשלמת הטיעון מטעם העותרים) בקשה לעין במהלך 10 שנים מיום עונת החפירה الأخيرة מותנית בהסכמה החופר. לאחר חלוף 10 שנים מעונת החפירה الأخيرة ניתן גם ללא הסכמת החופר. עיין כאמור מותנה בהתאם על התcheinבות בדבר שמירה על זכויות יוצרים.

68. המשיבים מצדם הצהירו שהם פועלים עקרוניים בהתאם לנחי רשות העתיקות תוך התאמה לניסיונות הנובעות מכך שמדובר באזרור (פרוטוקול הדיון מיום 25.5.2015, עמ' 7 ש' 18-22). אך הם אינם מתחייבים שבקשה שתואמת את נחלי רשות העתיקות תאושר. לגופן של הבקשות הספרטיפיות, נמסר שהחקירה ב"תל בתיר" שבוצעה בידי קצין מטה ארכיאולוגיה הקודם – ד"ר יצחק מגן – הסתיימה בשנת 2007, ש"בתל שילה" מתנהלת כויס חפירה של קצין מטה ארכיאולוגיה הוכחי – חנניה היומי, ושהחקירה קודמת של ד"ר יצחק מגן הסתיימה בשנת 2007. המשיבים הוסיףו לד"ר מגן בעניין זה והוא התנגד לביקשת העותרים לעין בתיקי החקירה.

69. בהתאם לנתונים שמסרו המשיבים בנוגע למועד סיום החקירה ולעמדת החופר, הרי שלפי נחלי רשות העתיקות לא הייתה ניתנת לעותרים זכות עין, בשל כך שטרם חלפו עשר שנים מעונת החפירה الأخيرة, וחוקר מוגדר לעין המבוקש. משעותרים מבקשים לקבל זכות עין בהתאם למנהג הנהוג על ידי רשות העתיקות, אזי גם לעמדת טרם כמה להם זכות העיוון בתיקי החקירה. בנסיבות אלו גם טרם הגיע העת לדון ולהכריע בשאלת העקרונית שהועלתה ואשר טרם הגיע זמנה, האם המשיבים חייבים לפעול בעניין

**בית המשפט המוהי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

זה באופן מלא בהתאם לנוהל רשות העתיקות, או שם רשאים לבצע התאמות כאלו ואחרות בשל הנסיבות הנבעות לכך שהם פעילים באזורי. אין מקום לדון בעניין תאורטי וביחס להחלטה שטרם התקבלה (וגם לא "למען הסדר הטוב", או כ"מקורה מבוך", כפי המבוקש בעיקר הטעינו של העתורים, בסעיף 10.4). כך בכלל – כאשר ביקורת שיפוטית צריכה להתייחס להחלטה פרטנית על נסיבותה; וכך בפרט נוכח שורת הנושאים הרחבה ביותר שהונחה להכרעה לפני בית משפט זה במסגרת העתירה דן, ועד כדי סרבול ההליך באופן שתואר לעיל. מטעם זה, וambil צורך בהבעת עמדת גופה של המחלוקת העיונית הכללית, נדחתת בקשה העותרים לקבל לעיונים את תקציב החפירה של "תל בתיר" ו"תל שליח". לモתר לציוויל, שאין בדוחית העתירה בעניין זה כדי למנוע מהעתורים לפנות בעתיד בבקשת חדשה לעיון בתיקי חפירה, וגם עדות המשיבים וטענותיהם במדון שמורות להם.

מחלוקת חמישית: המידע שלא נמסר לגבי רשותת אתרי החפירות

70. המחלוקת האחמורה שעלינו להידרש אליה היא לעניין מספר פרטי מידע אשר העותרים ביקשו בוגע ל"רישומות החפירות" (המצוצמת, שכלה 12 אתרים חפירות), שלגביהם התבקש מידע מפורט – ולא נמסר. במסגרת המידע המפורט על רשותת החפירות (המצוצמת), ביקשו תחילת העותרים לקבל את פרטי המידע הבאים לגבי כל אחד מאתרי החפירות: שם האתר; מיקום האתר; שם הגורם שביצע את החפירה; שם החופר; מטרת החפירה; מועד תחילת החפירה; השלב בו נמצאת החפירה; מועד סיום משוער של החפירה; חלקים באתר שבהם הסתיימה החפירה; מה עלה בגורל החלקים בהם הסתיימה החפירה; והות הגורם הממן את החפירה; סכום מימון החפירה; והאם הוכרזו כאתר היסטורי או אתר עתיקות.

71. במהלך בירור ההליך נמסר חלק מהמידע המבוקש ויריעת המחלוקת בהקשר זה הצטמצמה באופן ניכר. כפי שעולה מרישמות המחלוקת (עת/3), הצדדים חולקים לגבי שלושה פרטי בלבד שהבקשו ולא נמסרו בוגע לאתרי החפירות שברשימה (מעבר למחלוקת בדבר פרטי זהות החופרים אשר לא נתנו הסכימות אשר נזכונה לעיל בהרחבה). שלושת פרטי המידע שבמחלוקות הם, אם כן: (א) **המועד המשוער לסיום החפירה**; (ב)

**בית המשפט המוהל בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

תפקידים שבהם הסתיימה החפירה; (א) ומה נעשה עם אותם חלקים שבהם הסתיימה החפירה. מחלוקת נוספת בהקשר זה היא בנוגע למינע הנוגע לחפירה שנערכה ב"פצעלי" שלא מטעם המשיב 2 (באזור זה נערכו שתי חפירות – חפירה מטעם המשיב 2 וחפירה מטעם גורם פרטי). לגבי חפירה זו לא מסרו המשיבים פרטי מידע שנמסר לו לגבי יתר החפירות, וזאת בעקבות התנגדות החופר המבצע את החפירה.

72. נפה תחילת לפרט המידע שלא נמסר על ידי המשיבים בנוגע לכל אתרי החפירה. עמידת המשיבים בעניין זה הייתה שאין מקום למסור מידע זה ממספר טעמים. נטען שמידע זה נמצא במסגרת היסכומים השנתיים שמגישים החופרים למשיבים בדבר התקומות החפירות. סיכומיים אלה מכילים מידע רב על החפירות שאין מסרו, מכיוון שמדובר במידע מڪצועי בעל ערך כלכלי לחופרים, מידע שחשיפתו תביא לפגיעה במחקרם של החופרים, ועלול לשמש ליגיבאה אקדמית". בנסיבות הדין שנערך במעמד עד אחד הציגו המשיבים לבית המשפט דוגמה לדוח סיכום חפירה, הממחיש לטעם את טענותם שמדובר במידע שאין מסרו, מכיוון שהוא מכיל מידע מڪצועי על החפירה, שהוא בעל ערך כלכלי לחופר. המשיבים הפנו בהקשר זה לחריג הקבוע בסעיף 9(ב)(6) לחוק חופש המידע, בדבר הגנה על מידע בעל ערך כלכלי לצד שלישי, ולסעיף 9(א)(4) לחוק האוסר על מסירת מידע שאין לגלותו על פי כל דין – ובשל דיני זכויות היוצרים.

73. המשיבים הוסיףו שהמידע בדבר הערכת תום תקופה החפירה באופן שמקשים העותרים אינם קיימים בידי המשיבים. מדובר בהערכת מקצועית המתقبلת בהתאם על הדוחות השנתיים שנמסרים לידי המשיבים בדבר החפירות שבוצעו ובהבות מהחופרים, כאשר החלטה לגבי המשך החפירה מת金陵ת לאחר דיוונים שנערכו בעקבות הגשת הדוחות. لكن העותרים מבקשים למעשה יצירת מידע חדש שאינו קיים בידי הרשות על ידי עיבוד מידע, דבר שהמשיבים אינם מחויבים לבצע בהתאם לחוק חופש המידע.

74. המשיבים גם התייחסו בהקשר זה באופן קונקרטי למספר חפירות אשר בוצעו בידי גורמים חיצוניים למשיבים: לגבי החפירה "ביתל חברוני" נטען שחפירה זו מבוצעת בידי רשות העתיקות והעותרים מזומנים לפנייה בבקשת לקבלת מידע זה. לגבי החפירה "בירודינו" נטען שהחופרים הסכימו למסירת המידע המבוקש ולכך שהמשיבים יפנו את העותרים אליהם לשם קבלת המידע. לגבי החפירה "ביר עיבלי" הפנו המשיבים את

**בית המשפט המוהי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרzel**

עת"מ 14-07-37527

"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

הઉתרים בספר שפורסם על חפירה זו. בנסיבות אלו, מכיוון שהמידע ה"מקצועני" אינו נמצא אצל המשיבים בצורה מסוימת ונitin להגעה לידי מידע זה על ידי פניה לגורמים שביצעו את החפירות או על ידי עיון בפרסומים על החפירות, נטען שאין חובה על המשיבים למסור מידע זה בהתאם לטעיף 8(4) לחוק חופש המידע, הפטור מסירת מידע מקום בו נעשית הפניה למקור ממנו ניתן לקבל את המידע.

75. העותרים טועו לעומת זאת, שאין במידע בדבר מועד הסיום המשוער ככל שהוא צפוי להימשך מעבר לשנת הרישון הנוכחית – משום פגיעה בצדדים שלשים או בזוכות יוצרים. כל שUMBOKSH הוא מידע "טכני" על התאריך המשוער, המותיחס לממד האדמיניסטרטיבי ולא לממד האקדמי, תוך שהם מותחיבים שלא לעשות כל שימוש במידע בעל השלכות אקדמיות. לעומת זאת, ככל שהמידע מצוי במסגרת מסמך שלא ניתן למסרו, יש להשיב את הרשות בעיבוד המידע באופן שאפשר מסירתו. לגבי המידע בדבר חלקים שבهم הסטיימה החפירה והשימוש שנעשה בהם חלקים, מדובר בעניין שנtauן לסטוקות המשיבים ואינו כולל כל חשש לפגעה בזכויות של החופרים. לכן יש למסור גם מידע זה. ביב' העותרים גם הבהיר, שהઉתרים מעוניינים במידע ברמת פירוט "నוכחה", אשר אין בה כדי לחושף מידע מקצועי. הוא הוסיף של מיליטב ידיעתו ניתן לקבל מידע זה מרשאות העתיקות באמצעות פניה פרטנית.

76. לאחר שעניינו בחומר שלפני ושם עתי את עדות ביב' הצדדים, מסקנתי היא שאין מקום לחיבב את המשיבים למסור את המידע שהתקבש על "מועד סיום החפירה המשוער". מעמדת המשיבים, אשר גובטה בתצהיר, עולה שהרשות אינה מוחזקה בידה מידע בעניין מעבר לדוחות החפירה שמנגישים החופרים, אשר על בסיסם ותוך התיעצות עם החופר ניתן להעריך את מועד סיום החפירה מנוקדת מבטה של הרשות המינהלית. זאת, מעבר לחידוש הרישון שהוא שנתי בהגדורה.

77. מעיון בדוח לדוגמה שהוגש לבית המשפט עולה שהדוח כולל מידע רב הנוגע לחפירה עצמה, אשר הוא מידע רלבנטי למחקרו של החופר, אך הוא אינו כולל התייחסות מפורשת למועד המשוער לסיום החפירות. בנסיבות אלה, הגעתו למסקנה שאין בידי הרשות את המידע המבוקש בנוגע למועד המשוער לסיום החפירות. لكن הרשות הייתה רשאית

**בית המשפט המוהם בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527

"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכויות אדם ואחר נ' המינהל האזרחי איי"ש ואחר'

לדוחות את הבקשה לקבלת מידע מטעם זה (ראו הגדotta "מידע" בסעיף 2 לחוק חופש המידע וכן סעיף 7(ח) לחוק; כן ראו ע"מ 14/4349 האגדודה לזכויות האזרח בישראל נ' משרד ראש הממשלה (בפס' 12, 3.11.2015). העתירה בעניין פרט מיידע הנושא שהתקבקש ביחס לחופירות ב"תל חברון" וב"הר עיבל". זאת, מהטעמים שצינו לעיל בחתייחס לחופירות אלו ולמידע שהתקבקש – אם ביחס לגוף המנהל את החפירה והמידע שברשותו ("תל-חברון"); אם ביחס לפרסום הקיים ממש (הר עיבל). ווסף, שבהתינויים ליתל חברון", נותרה אמונה מחלוקת לעניין פרט זיהות החופר ועוטק הרישוי – אך אין מקום לחיבב במסירת מידע זה בהמשך להכרעתה בעניין המחלוקת הראשונה ("זיהות החופר"). ובאשר ל"הר עibal", נותרה מחלוקת בעניין השימוש בשטח לאחר תום החפירה, אך עניין זה הובחר עוד במהלך הדיון ובא על פתרונו (עמ' 35 לפניו). אין אףוא מקום לسعد המבוקש עוד, בראש זה של המחלוקת, וביחס לחופירות אלה.

78. שונה מסקנתי לעניין המידע שהתקבקש ביחס ליתר החופירות שבמחלוקה על החלקים שבהם הסתיימו החופירות ומה נעשו בהם. המחלוקת בין הצדדים לעניין החלקים שבמהם הסתיימו החופירות והשימוש שנעשה בתחוםים אלו נתועה בתשובה לשאלת האם מידע זה כולל מידע בדבר תוכאות וממצאי החפירה. העותרים טוענים שככל רצונם במידע על עצם הסיום וכן מידע כליל על השימוש שהוחלט לשוט בשטח זה, ברמת פירוט **נמוכה ביותר**, המתיחסת לשימוש העתידי בלבד, לא התיחסות לממצאים החפירות ("מידע שאיןו אקדמי או מחקרי, אלא מה התוכניות שלך לגבי האדמה הזאת, אתה מחויר אותה לבעים, בונה שם מרכז תיירות, אס סימת וכו'", פרוטוקול הדיון מיום 3.3.2016 עמ' 31 ש' 21-23). لكن אין לעמדתם במסירת המידע המבוקש כדי לחושף מידע מקטוע בקשר לממצאים החפירה. המשיבים טוענו כאמור שהמידע על סיום החפירה בחלק מהשטח והשימוש המבוקש לעשות באותו אתר חשובים מידע מוחותי בנוגע לממצאים החפירה.

79. אכן, ברמה העקרונית מקובלת עלי טענת המשיבים שעילם להגונן על מידע הנוגע לממצאים החפירות הנמצאה בידם על מנת לאפשר לחוקר ליהנות מפרי עמלו ולפרנס ממצאים אלה במסגרת פרסומיו. עקרון זה מעוגן בדיי הישראלי בסעיף 12(ב) לחוק העתיקות, אשר קובע את זכותו הבלעדית של החוקר לפרסום ממצאים החפירות במשך 10 שנים. דבר זה גם משתקף בנחי רשות העתיקות המתנים את העיון בתיק החפירה במשך 10 שנים

**בית המשפט המוחשי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוז**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכויות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

שלאחר תום החפירה – בהסכמה החופר. ואולם בוגע להתקימות טעם זה לא מסירת המידע, כמו כל טעם אחר לא מסירת מידע שהתבקש על פי חוק חופש המידע, הנintel להוכחת התקיימות החיריג הוא על כתפי המשיבים (ראו לדוג' עניין עיתון הארץ, בפס' 24). בנסיבות המקרא לא מצאתו שהמשיבים הוכיחו שמסירת מידע ברמת הפירות הנומוכה שהתבקש על ידי העותרים כשלעצמה יש בה כדי לחושף מידע הנוגע לממצאי החפירה, באופן עשוי פגוע בזכותו של החוקרים ליהנות מפרי עמלם. טענות המשיבים בדבר היהות מידע זה "מידע מקוצעני" שאין למסרו בשל פגעה בזכויות החופרים היו כליליות ובלא פירוט מספיק. גם מקום בו ניתנה דוגמה לפגיעה אפרשית זו, הדוגמה התייחסה למידע הנוגע לממצאי החפירה (פס' 67 לכתב התשובה המשלים לעתירה המתוקנת בשנית). אך כפי שפורט לעיל, העותרים הבhero מספר פעמים שלא זה המידע המבוקש על ידם. لكن לא מצאתו שנייתם במסגרת טיעוני המשיבים הסבר מספק המבהיר כיצד מסירת המידע שביקשו העותרים, הן במהותו והן בהיקפו, עלול להביא לפגיעה במידע מקוצעני בעל ערך כלכלי לחופרים, באופן המוטל על המשיבים. משפטעמי המשיבים היו אלו שפורטו לעיל בעניין זה, ולא בוססו כנדרש, ובשותה מן הטעמים שמצאתו משכנעים במחוקות האחרות, מצאתי כאמור מקום לקבל את העתירה ככל שהיא עוסקת בעניין זה, לגבי רישימת האתרים המזוכמות.

80. על כן על המשיבים למסור את המידע – ברמת הפירות ה"nymoca" שהתבקש, בדבר החלקים שבהם הסתיימו החפירות והשימוש בהם – לידי העותרים – תוך 120 ימים ממועד מתן פסק הדין. מועד זה נקבע בשים לב לצורך להשמיט מן המידע את אותה רמת פירוט שהעותרים אינם מבקשים אותה, ושיש בה לטענת המשיבים משום פגעה ממשית ואמיתית בזכויות היוצרים ובעמל האקדמי של החופרים.

מידע על החפירה ב"פצא"

81. כאמור, אחד מאתרי החפירות שלגביהם התבקשו פרטים חומרה אתר "פצא", שבו נערךו שתי חפירות – חפירה מטעם המשיבים וחפירה בידי גורמים חיצוניים. לגבי החפירה שבוצעה בידי גורמים חיצוניים, המשיבים סירבו למסור כל מידע, לרבות מידע שנמדד ביחס לחפירות האחרות (בשלבים מוקדמים של ההליך) ובכלל זה מידע שאין בו כדי

**בית המשפט המוהי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרוזל**

עת"מ 14-07-37527

"יש דין" - ארגון מוגדרים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

לחושף את זהותו של החופר. הטעם לשירוב זה היה התנגדותו של החופר.

82. החלטה זו של המשיבים בהתייחס למידע שנמסר על החפירות האחרות, אך לא על החפירה בפרט (כלומר ללא זהות החופר) אינה יכולה לעמוד. טעמי התנגדותו של החופר היו נעצים בחשש מפגיעה באינטראסים שלו כתוצאה מחשיפת זהותו. טעמי אלו התקבלו כמפורט לעיל וambil שנמצא שיש מקום לחיבת המשיבים במסירת מידע זה על זהותו. ואולם חשש זה אינו רלבנטי **ל במידע הכללי על החפירה**, אשר אין בו כדי להביא לחשיפת זהותו של החופר. על כן, בעניין זה מצאתי שהחלטת הרשות שלא למסור כל מידע על חפירה זו היא החלטה שלא הועמד לה בסיס מספיק. משכך על הרשות למסור לעוטרים בקשר לחפירה זו את אותו מידע שניתן לגבי החפירות האחרות (למעט מידע בדבר זהות החופר והגורם שמטיעמו הוא מבצע את החפירה). גם מידע זה יימסר, מאותם טעמי שפורטו לעיל, תוך 120 ימים.

התוצאה

83. בסיכומו של דבר, זהה תוצאות עתירה זו:

א. העתירה נדחתה בכל הקשור למסירת מידע על זהות החופרים; מסירת מידע על מקום אחסון הממצאים; מסירת מידע על רשימת החשאלות; ומסירת מידע על מועד סיום החפירה המשוער.

ב. העתירה מותקנת בכל הנוגע למסירת המידע בדבר החלקים שבהם הסטיימו החפירות והשימוש שנעשה בחלוקת אלו כאמור בס' 80 לעיל; וכן ביחס למסירת המידע על החפירה ב"פרט" (המידע שנמסר על ידי המשיבים ביחס לחפירות האחרות, למעט זהות החופר והגורם שמטיעמו הוא מבצע את החפירה), כאמור בס' 82 לעיל.

**בית המשפט המוהם בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרzel**

עת"מ 14-07-37527
"יש דין" - ארגון מוגבלים לזכות אדם ואח' נ' המינהל האזרחי איי"ש ואח'

84. בנסיבות העניין הכלולות, לרבות דמיית רוב העתירה (על המידע הרב שהתקבש בה) מזה, וההילכים שהעתרים נדרשו להגיש ולקיים בחלוקת וכן תוצאת העתירה הכלולת מזה, לא מצאתי מקום לשיטת צו להוצאות וכל צד ישא בהוצאותיו.

85. المذكرة תשלח פסק-דין זה לב"כ הצדדים. על ב"כ המשיבים לידע את הצדדים בשלישיות שנעשתה אליהם הפניה לפני החלטה מיום 3.5.2016, בדבר תוצאת פסק הדין. החומר החסוי שנמסר לבית המשפט, וכן פרוטוקול הדיון במשפט צד אחד, יוחזר לב"כ המשיבים באמצעות המזקרים ותוקן תרשומות מקובל.

المذكرة תשלח פסק-דין זה לב"כ הצדדים.
 ניתן היום, כי בחשוון תשע"ז, 21 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.

יגאל מרצל, שופט